

การศึกษามโนภาพแห่งตนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนเทศบาล 5 ในจังหวัดราชบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวสุภาพร อ่อนน้อม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
เมษายน 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

153.2
๕8387
ร.3

การศึกษามโนภาพแห่งตนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนเทศบาล 5 ในจังหวัดราชบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวสุภาพร อ่อนน้อม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
เมษายน 2545

๒ 147919

25 ส.ค. 2545

สุภาพร อ่อนน้อม.(2545). การศึกษามโนภาพแห่งตนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนเทศบาล 5 ในจังหวัดราชบุรี.สารนิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา :
รองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษามโนภาพแห่งตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายและเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนระหว่างนักเรียนที่เรียนระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีผลต่อมโนภาพแห่งตนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 299 คน ของโรงเรียนเทศบาล 5 ในจังหวัดราชบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ซึ่งจากการศึกษาได้ผลดังนี้

จากการศึกษา พบว่า

1. มโนภาพแห่งตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ ด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน และรวมทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านความสามารถทางร่างกายมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับปานกลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนและด้านความสามารถในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปฏิสัมพันธ์ทางด้านความสามารถทางร่างกาย ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ ด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน และรวมทุกด้าน มีผลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A STUDY OF SELF CONCEPT OF UPPER PRIMARY STUDENTS
TEITSABAN V IN RATCHABURI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
MISS. SUPAPORN ONNOM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University
April 2002

Supaporn Onnom .(2002). *A Study of Self Concept of Upper Primary Students Teitsaban V in Ratchaburi Province*. Master Project , M.Ed. (Education Measurement). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot. Advisor ; Assoc. Prof. Angkana Saiyos

The purpose of this research was to study self concept of upper primary students and to compare between class level , achievement group and interaction. The samples were 299 of upper primary students in academic year 2001 at Teitsaban V elementary school of Ratchaburi Province.

The result of this study were as follows ;

1. The students in Pratom Suksa IV,V and VI of upper primary students in the group of high, middle, low achievement had the score of self concept about the physical appearance, friend relation, parents relations, reading competence, math, general school and whole aspect were higher than the average of total score were statistically significant at .01 level. But the score of self concept about the physical abilities was lower than the average of total score was not statistically significant.

2. The students in Pratom Suksa IV and V , students in Pratom Suksa IV and VI had self concept in physical appearance and whole aspect were statistically significant different at .01 level . The students in Pratom Suksa IV and V , students in Pratom Suksa IV and VI ,the students in Pratom Suksa V and VI had self concept in friend relation was statistically significant different at .01 level but the other of self concept were not statistically significant .

3. The students who were high achievement and low achievement group , middle achievement and low achievement group had self concept in physical appearance were statistically significant different at .01 level .The students who were high achievement and low achievement group had self concept in reading competence was statistically significant different at .01 level but the other of self concept were not statistically significant .

4. The interaction between class level and the achievement level was effect to self concept in friend relation and reading competence with statistically significant at .01 level , and the self concept of physical abilities , physical appearance , parents relation , math , general school and whole aspect were not statistically significant in interaction.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(รองศาสตราจารย์ อังคณา สายยศ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(รองศาสตราจารย์ อังคณา สายยศ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ อังคณา สายยศ)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ละเอียต รักษ์เฝ้า)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตนะ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. คัมเพชร จัตรศุภกุล)

วันที่ ๒๔ เดือน...พฤษภาคม... พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความช่วยเหลือในการให้ข้อคิดเห็น และคำแนะนำเป็นอย่างดี
ยิ่งจาก รองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ดร.ละเอียด รักษ์เผ่าและรอง
ศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะที่ได้เสนอแนะแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องในการสอบปาก
เปล่าสารนิพนธ์ในครั้งนี้ และรองศาสตราจารย์ ดร. ส. วาสนา ประवालพุกษ์ รองศาสตราจารย์นิภา
ศรีไพโรจน์ ดร.ละเอียด รักษ์เผ่า อาจารย์อุทัยทิพย์ จันทรเพ็ญ และอาจารย์สุมาลี เมืองหนู ที่ให้ความ
อนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาการวัดผลและการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ จนสามารถทำสารนิพนธ์สำเร็จลงได้ รวมทั้ง
ทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครู อาจารย์ นักเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ
ให้กำลังใจและอำนวยความสะดวกด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดาที่ได้อบรมสั่งสอน และญาติพี่น้องที่ให้การ
สนับสนุนเป็นอย่างดี

สุภาพร อ่อนน้อม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
< ภูมิหลัง.....	1
/ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความหมายของมโนภาพแห่งตน.....	6
ลักษณะของมโนภาพแห่งตน.....	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับมโนภาพแห่งตน.....	8
การพัฒนามโนภาพแห่งตน.....	15
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตน.....	16
การวัดมโนภาพแห่งตน.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	25
3 / วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	26
กลุ่มเป้าหมาย.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	26
/ วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	27
/ วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
4 / ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
/ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
	/จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	53
	/กลุ่มเป้าหมาย.....	53
	/สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	53
	/เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	54
	/วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
	/การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
	/สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
	อภิปรายผล.....	56
	ข้อเสนอแนะ.....	59
	บรรณานุกรม.....	60
	ภาคผนวก.....	67
	ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	91

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทศบาล 5 โดย จำแนกตามระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	26
2 คะแนนเฉลี่ย คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบนัยสำคัญในภาพแห่งตน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	35
3 คะแนนเฉลี่ย คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบนัยสำคัญในภาพแห่งตน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	37
4 คะแนนเฉลี่ย คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบนัยสำคัญในภาพแห่งตน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	38
5 คะแนนเฉลี่ยรวมของมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านของกลุ่ม สูง ปานกลาง และ ต่ำ รวมทุกระดับชั้นเรียน.....	39
6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกาย ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน.....	40
7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพ ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน.....	40
8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพของนักเรียน ที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน.....	41
9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน.....	42
10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5 ประถมศึกษาปีที่ 6.....	42
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ระหว่างระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	43
12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนของนักเรียน ในกลุ่มที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ.....	44
13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนของ นักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	45
14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน.....	45

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่าน ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน.....	46
16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านระหว่าง นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และ ต่ำ.....	47
17	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่าน ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน.....	47
18	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านของ นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ.....	48
19	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านของ นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันในระดับประถมศึกษาปีที่ 4.....	49
20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทาง คณิตศาสตร์ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนต่างกัน.....	49
21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านการเรียนและกิจกรรม ทั่วไปในโรงเรียนระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนต่างกัน.....	50
22	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านระหว่าง นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน.....	51
23	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5 ประถมศึกษาปีที่ 6.....	51
24	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้าน.....	69
25	ผลวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามมโนภาพแห่งตน.....	76
26	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน.....	81

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างของมโนภาพแห่งตนของไวลี.....	9
2 การจัดลำดับชั้นของมโนภาพแห่งตนของชาเวลสัน ฮับเนอร์ และสแตนต์น	10
3 ลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า.....	27

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาท โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณภาพเหมาะสมและมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการในการใช้กำลังของประเทศ (ปัจจัย บุนนาค.2534:112) เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามในทุกด้าน คือ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ถ้าประเทศใดประชากรมีระดับการศึกษาสูง ประเทศนั้นก็จะมีการมีกำลังคนที่มีคุณภาพ สามารถเพิ่มรายได้ต่อบุคคลให้สูงขึ้น โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนาจะต้องจัดการศึกษาให้ประชาชนอย่างเพียงพอ และมีคุณภาพ เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ

การจัดการศึกษาที่ดีจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งนี้เพราะว่าเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก บุคลิกภาพ ความสนใจ และความถนัด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของอนาสตาซี (Anastasi.1968:430) ที่ว่าการศึกษาได้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่ยังเกี่ยวข้องกับความถนัดทางการเรียนของแต่ละบุคคล รวมทั้งองค์ประกอบที่ไม่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาด้วย เช่น สภาพทางสังคม บุคลิกภาพ ความสนใจ และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกอันเนื่องมาจากความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อเจตคติ ความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนการปรับตัวและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นการศึกษาที่สมบูรณ์จะต้องมุ่งอบรมนักเรียนให้ดีพร้อมทั้งทางด้านวิชาการและบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพของบุคคลเป็นผลรวมของคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ก่อรูปขึ้นในลักษณะที่เป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ที่ไม่หยุดนิ่ง คุณลักษณะดังกล่าวประกอบด้วยกระบวนการทางกายและระบบทางจิต ระบบทางกาย ๆ ได้แก่ รูปร่างและองค์ประกอบทางสรีระ ส่วนระบบทางจิต ได้แก่ เจตคติ ค่านิยมและแรงจูงใจ ฯลฯ คุณลักษณะต่าง ๆ ที่ก่อขึ้นนี้จะเป็นพื้นฐานสำคัญที่ผลักดันให้เกิดแบบแผนของบุคลิกภาพกับส่วนที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะ และนิสัยการกระทำหลาย ๆ อย่าง สิ่งที่ทำหน้าที่ประสานลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้เข้าด้วยกันให้เป็นระบบเป็นแบบแผนที่เรียกว่า “กระบวนการบุคลิกภาพ” คือ ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ที่เรียกว่า “มโนภาพแห่งตน” (Self-Concept) (Hurlock.1974)

มโนภาพแห่งตนประกอบด้วย ความคิด ความรู้สึก เจตคติที่บุคคลมีต่อตนเองในทุก ๆ ด้าน อันเป็นผลมาจากการรับรู้และการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ตนได้มีความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม จากการที่บุคคลได้มีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อมนั้น มีด (Epstein. 1973 : 406 ; Citing Mead.1934 : Unpaged) กล่าวว่า บุคคลจะประเมินการกระทำของตนโดยเปรียบเทียบกับคนอื่นเพื่อให้การกระทำหรือพฤติกรรมของตนสอดคล้องกับปทัสถานทางสังคม และการที่จะเข้าใจในพฤติกรรมของบุคคลได้ถูกต้อง เราจะต้อง เข้าใจถึงความรู้สึกและการรับรู้ตนเองของเขาด้วย

มโนภาพแห่งตนของมนุษย์นั้นพัฒนามาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม และกระบวนการเรียนรู้ถึงแม้พันธุกรรมจะเป็นสิ่งตายตัวของมนุษย์แต่ละคนก็ตาม แต่สิ่งแวดล้อมนั้นเปลี่ยนแปลงได้ ฉะนั้นมโนภาพแห่งตนของมนุษย์จึงเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านดีขึ้นและด้อยลงได้ (พรหมทิพย์ เกษะนันท์. 2517 : 65 – 66) และขั้นสำคัญที่สุดในการพัฒนามโนภาพแห่งตน เกิดขึ้นเมื่อเด็กเติบโตขึ้นจากวัยทารกสู่วัยเด็ก (บึงอร เสนนท์. 2512 : 4 ; อ้างอิงจาก Ausubel. n.d.) จะเปลี่ยนแปลงไปตามประสบการณ์ที่บุคคลได้รับ

(Epstein. 1973 : 404 – 416 ; Citing Mead.1934 : Unpaged) ซึ่ง โรเจอร์ส (Hall and Lindzey. 1957 : 476 ; Citing Rogers.nd.) สรุปว่าการเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนเป็นผลมาจากวุฒิภาวะและการเรียนรู้ โดย แคสเทล (Cattell. 1950 : 603) ได้เน้นระยะเวลาของการเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตน ว่าจะเปลี่ยนแปลงเมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่น

✕ ครูและผู้ปกครองมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน ความร่วมมือ และความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครองจะเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนเพื่อเตรียมตัวเป็นผู้ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตต่อไป (ฉันทนา ภาคบกข. 2528 : 42 – 45) โรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนามโนภาพแห่งตน นักเรียนบางคนเข้าโรงเรียนด้วยความคิดว่าเขาไม่มีความสามารถที่จะทำอะไรด้วยตนเอง บางคนคิดว่าตนเองทำอะไรได้ถูกต้อง พวกนี้มักจะตั้งใจและเรียนได้ดี ในระยะนี้ครูมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตของนักเรียน สิ่งที่ครูทำและเจตคติที่แสดงออกมาบรรยากาศที่ครูสร้างขึ้นล้วนแต่มีอิทธิพลต่อการพัฒนามโนภาพแห่งตนทั้งสิ้น (อำไพ ศิริพิพัฒน์. 2515 : 99) สิ่งที่สำคัญยิ่งที่ครูควรทำคือ การเข้าใจนักเรียนซึ่งในการเข้าใจนักเรียนได้นั้นครูจะต้องมองสิ่งต่าง ๆ ให้เห็นอย่างที่นักเรียนเห็น เพื่อครูจะได้เข้าใจถึงเหตุผลซึ่งอยู่เบื้องหลังการกระทำของนักเรียน เพราะการมองของครูจะมีผลต่อการรับรู้ของนักเรียน ถ้าครูมีความรู้สึกนึกคิดที่ดี มีความเชื่อและความคาดหวังที่ดี นักเรียนก็พร้อมที่จะทำตามความเชื่อหรือความคาดหวังที่ดีนั้น (อุทัย เพชรช่วย . 2528 : 46 – 47) ✕

การพยากรณ์ว่านักเรียนคนใดจะสามารถเรียนสำเร็จได้ดีในทิศทางใดนั้น นิยมใช้แบบทดสอบวัดความถนัดทางการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ แต่ตัวบ่งชี้ถึงระดับความรู้ความสามารถของนักเรียนก็คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเกิดจากการเรียนการสอนโดยตรง ความสำเร็จทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น นอกจากจะใช้ความถนัดที่เหมาะสมที่จะเป็นตัวพยากรณ์แล้ว การทำนายจะประสบความสำเร็จได้ก็ต้องคำนึงถึงความสนใจ แรงจูงใจ และอารมณ์ด้วย (Anastasi. 1968 : 343) ซึ่งสอดคล้องกับบลูม (Bloom. 1976 :161-201) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าการสอนจะต้องประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบพฤติกรรมด้านความรู้ความคิด (Cognitive Entry Behavior) ได้แก่ความสามารถของผู้เรียนซึ่งประกอบด้วย ความรู้พื้นฐาน และความถนัดของผู้เรียน องค์ประกอบคุณลักษณะด้านจิตพิสัย (Affective Entry Characteristic) ซึ่งประกอบด้วย แรงจูงใจ ความกระตือรือร้นในการเรียน และองค์ประกอบด้านคุณภาพการสอน (Quality Instruction) ซึ่งเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การชี้แนะ การเสริมแรง การมีส่วนร่วม การให้ข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่อง นอกจากนี้บลูมยังยืนยันว่าแต่ละบุคคลมีความสนใจ ทักษะคติ และมโนภาพเกี่ยวกับตนเองแตกต่างกัน นอกจากนี้บลูมยังยืนยันว่าแต่ละบุคคลมีความสนใจ ทักษะคติ และมโนภาพเกี่ยวกับตนเองแตกต่างกัน นักจิตวิทยาเชื่อว่าพฤติกรรมทุกอย่างที่แสดงออกเป็นผลมาจากความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งมีอิทธิพลต่อทักษะคติ ความคิด ความรู้สึกความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนการปรับตัวและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีปัญหาออกจากโรงเรียนกลางคัน มักจะมีความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง หรือเกี่ยวกับความสามารถของตนเองไปในทางที่ไม่ดี ส่วนคนที่มีความนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางที่ดีมักจะประสบความสำเร็จในการเรียน มีการวิจัยจำนวนมากที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความนึกคิดเกี่ยวกับตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (อำไพ ศิริพิพัฒน์. 2515 : 91) เช่น โรเบิร์ต (Robert. 1972 : 2682-A) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีมโนภาพแห่งตนเปลี่ยนแปลงไปในทางบวก คือ ผู้ที่มีมโนภาพแห่งตนสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูง ซึ่งสอดคล้องกับเปอร์กี (Purkey.1970:2,15) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์

ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่านักเรียนที่มีมโนภาพแห่งตนดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนนักเรียนที่มีมโนภาพแห่งตนไม่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เพราะว่ามีนักเรียนจำนวนมากที่มีปัญหาในการเรียน เนื่องจากรับรู้ความสามารถในการเรียนหรือการทำงานของตนผิดไป และเปอร์ก็เชื่อว่ามโนภาพแห่งตนเป็นแรงผลักดันเบื้องต้น ที่จะทำให้นักเรียนพยายามทำงานของเขาให้สำเร็จตามเป้าหมายซึ่งมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเขา

X จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ามโนภาพแห่งตน (Self – Concept) เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจะพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามวัยที่แตกต่างกัน การแสดงพฤติกรรมและการสร้างบุคลิกภาพ บุคคลจะแสดงพฤติกรรมอย่างไรนั้นย่อมขึ้นอยู่กับมโนภาพแห่งตน เฮิร์ลอค (Hurlock. 1967 :683 – 684) กล่าวว่า บุคคลที่ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขมักจะเป็นบุคคลที่ยอมรับตนเองได้ดี เพราะบุคคลที่ยอมรับตนเองมักจะปรับตัวได้ดีด้วย บุคคลที่ยอมรับตนเองจะมีลักษณะดังนี้คือ เคารพตนเอง ใช้ชีวิตอย่างสุขสบายด้วยตนเอง สามารถจะรู้ถึงความปรารถนาของตนเอง หรือรู้ถึงความหลัง ความกล้า ความเป็นศัตรูในตนเอง และยอมรับแนวโน้มทางอารมณ์ของตนเอง มีอิสระที่จะตัดสินใจด้วยตนเองและรับผิดชอบในการตัดสินใจนั้น ๆ ด้วย จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษามโนภาพแห่งตนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายเพื่อเป็นแนวทางและประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน กิจกรรม และโครงการต่าง ๆ ให้เหมาะสมแก่ผู้เรียนต่อไป f

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษามโนภาพแห่งตนโดยจำแนกตามแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่วิเคราะห์จำแนกตามระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนโดยจำแนกตามแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนโดยจำแนกตามแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน
4. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันที่มีผลต่อมโนภาพแห่งตนโดยจำแนกตามแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ จะทำให้ทราบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนเทศบาล 5 มีมโนภาพแห่งตนหรือไม่ หรือมีมากน้อยเพียงใด เมื่อจำแนกตามระดับชั้นและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อันจะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรม และโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความมีมโนภาพแห่งตนของนักเรียนให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนเทศบาล 5 อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ระดับชั้นละ 2 ห้องเรียน รวม 299 คน ซึ่งได้รับการจัดห้องเรียนแบบคละกัน โดยทุกระดับชั้นจะประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ซึ่งจำแนกได้โดยใช้คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกวิชาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 มาจัดเรียงลำดับ แล้วจัดแบ่งกลุ่ม สูง ปานกลาง และต่ำ ด้วยเทคนิค 33 % ของเคอร์ตัน (Allen and Yen.1979 : 121)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

2.1.1 ระดับชั้นเรียน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.1.2 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
3. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ มโนภาพแห่งตน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. มโนภาพแห่งตน (Self – Concept) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกต่อตนเองว่า ตนเองมีคุณลักษณะอย่างไร โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วยคุณลักษณะทางด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกาย (Physical Abilities) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกต่อตนเองเกี่ยวกับทักษะ ความสามารถและความอดทนทางด้านกีฬา เกมส์ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทางร่างกาย

1.2 มโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical Appearance) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกต่อตนเองเกี่ยวกับรูปร่าง และลักษณะโดยส่วนรวมของตนเอง เช่น ลักษณะท่าทาง การแสดงออก การพูดจา และรูปร่างหน้าตา

1.3 มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (Friend Relations) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกต่อตนเองในด้านการเป็นที่ยอมรับ เป็นที่ชื่นชม และเป็นที่น่านิยมของเพื่อน รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนได้โดยง่าย

1.4 มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง (Parent Relations) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกต่อตนเองเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับผู้ปกครอง การเป็นที่ชื่นชมของผู้ปกครอง และความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง

1.5 มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่าน (Reading) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกต่อตนเองเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน ความสนใจในการอ่าน รวมทั้งการร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1.6 มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ (Maths) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกต่อตนเองเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนคณิตศาสตร์ ความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์รวมทั้งการร่วมกิจกรรมทางด้านคณิตศาสตร์

1.7 มโนภาพแห่งตนด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน (General School) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกต่อตนเองเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน รวมทั้งสภาพความเป็นอยู่ภายในโรงเรียน

2. แบบสอบถามวัดมโนภาพแห่งตน หมายถึง ชุดของข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับการวัดความรู้สึกของบุคคลที่มีความรู้สึกต่อตนเองว่า ตนเองมีคุณลักษณะอย่างไร ตามที่นิยามไว้ 7 ด้าน ในข้อที่ 1

3. ระดับชั้นเรียน หมายถึง ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาระดับชั้นดังนี้

3.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกวิชาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โดยใช้คะแนนที่สอบได้มาจัดเรียงลำดับ แล้วจัดแบ่งกลุ่ม สูง ปานกลาง และต่ำ ด้วยเทคนิค 33 % ของเคอร์ตัน (Allen and Yen.1979 : 121)

5. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางสาขาการวัดและประเมินผลทางการศึกษาจำนวน 3 ท่าน และสาขาจิตวิทยา จำนวน 2 ท่าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความหมายของมโนภาพแห่งตน
2. ลักษณะของมโนภาพแห่งตน
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับมโนภาพแห่งตน
4. การพัฒนามโนภาพแห่งตน
5. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตน
6. การวัดมโนภาพแห่งตน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของมโนภาพแห่งตน

กูด (มยุรี สิงห์โทธราช. 2536 : 10 ; อ้างอิงจาก Good. 1973 : 254) ได้ให้ความหมาย ของมโนภาพแห่งตน ไว้ว่าเป็นการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถ รูปร่าง ลักษณะ การกระทำกิจวัตรประจำวันของตนเองในฐานะที่เป็นบุคคลหนึ่ง

เฟลเดอร์ (พรณี (ชูทัย) เจนจิต. 2533 : 182 ; อ้างอิงจาก Felker. 1974) กล่าวว่า มโนภาพแห่งตน หมายถึง ภาพรวมทั้งหมดที่บุคคลมีต่อตนเอง เป็นการรับรู้เป็นความเชื่อ และเจตคติที่บุคคลมีต่อตนเอง มีลักษณะเฉพาะตัว

คูก (Cook . 1975 : 37) กล่าวว่า มโนภาพแห่งตน หมายถึง ความนึกคิด และเจตคติที่บุคคลมีต่อตนเองทั้งทางร่างกาย ศีลธรรม ความเชื่อทางศาสนา วัฒนธรรม สังคม

เบิร์น (Burn. 1979 : 352) กล่าวว่า มโนภาพแห่งตน หมายถึง เจตคติส่วนบุคคลอันเกิดจากกระบวนการจิตวิทยา และสังคมวิทยาของแต่ละบุคคล

สจิวต และซันดีน (Sjuart and Sundeen. 1983 : 243) กล่าวว่า มโนภาพแห่งตน หมายถึง ความคิดความเชื่อถือที่เกี่ยวกับตนเองของบุคคล ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น

ดำรง ศิริเจริญ (2524 : 20) ได้สรุปความหมายของมโนภาพแห่งตนไว้ว่า เป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเองในด้านต่าง ๆ รวมทั้งความรู้สึกเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของตนเองและความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะนิสัย และคุณสมบัติของตนเอง

ทิตนา แชมมณี (2526 : 64) ได้ให้ความหมายของมโนภาพแห่งตน สรุปได้ว่า หมายถึงความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง อันเป็นผลมาจากการรับรู้ของตนที่มีต่อตนเอง เช่น การรับรู้ที่ตนเองเป็นคนเช่นไร มีความสามารถอะไร มีปัญหาหรือปมด้อยอะไร เป็นต้น ความเชื่อ ความรู้สึก หรือความคิดเห็นต่าง ๆ ที่รวมกันเข้านี้จะป็นเครื่องบ่งชี้หรือเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลนั้น

ผ่องศรี อิมสอน (2530 : 15) ได้สรุปความหมายของมโนภาพแห่งตนว่า หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดและการรับรู้ของตนเองเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นอย่างไรในด้านสุขภาพร่างกาย นิสัย อารมณ์และความรู้สึก

เจตคติ ค่านิยม ตลอดจนความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม ด้านการศึกษาและอาชีพตามความเป็นจริงในปัจจุบันและตามความคาดคิดเอาไว้ในอนาคต

รัตนา ไกรสีหนาท (2534 : 19) ได้สรุปความหมายของมโนภาพแห่งตนไว้ว่า เป็นความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิด เจตคติที่บุคคลมีต่อตนเองในทุก ๆ ด้านทั้งในด้านดีและไม่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ตนได้มีความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม ทำให้บุคคลเข้าใจตนเอง ซึ่งมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล

สมศรี จิตรวัฒนา (2534 : 13) ได้สรุปความหมายของมโนภาพแห่งตนไว้ว่า มโนภาพแห่งตนหมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อตนเองในด้านร่างกาย และจิตใจ ทั้งในดีและไม่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ตนได้มีความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม มโนภาพแห่งตนไม่ใช่ตน เพราะบุคคลอาจมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนได้ไม่ตรงกับที่ตนเองเป็นจริง าก็ได้

✕ มยุรี สิงห์ไทรราช (2536 : 11) ได้สรุปความหมายของมโนภาพแห่งตนไว้ว่า มโนภาพแห่งตนหมายถึง การรับรู้และความเข้าใจที่บุคคลมีต่อตนเอง ทั้งทางด้านสุขภาพร่างกายและทางด้านลักษณะนิสัยของตนเอง ซึ่งอาจจะเป็นการรับรู้ทั้งทางดีและไม่ดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่เขาได้มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นหรือสภาพแวดล้อม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและอาจคาดคิดเอาไว้ถึงอนาคต

ลักขณา สริวัฒน์ (2544 : 134-135) ได้สรุปความหมายของมโนภาพแห่งตนไว้ว่า มโนภาพแห่งตนหมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึก เจตคติที่บุคคลมีต่อตนเอง ซึ่งพัฒนามาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างอินทรีย์กับสิ่งแวดล้อม จะเปลี่ยนแปลงโดยอาศัยวุฒิภาวะและการเรียนรู้ อันเกิดจากประสบการณ์ที่บุคคลตอบสนองความต้องการนั่นเอง ทำให้บุคคลก็ต้องประเมินผลการกระทำของตนเอง เปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ ทำให้เกิดมโนภาพแห่งตนหรืออัตตมโนคติขึ้น

จากความหมายของมโนภาพแห่งตนที่บุคคลต่าง ๆ ได้กล่าวมาพอสรุปได้ว่า มโนภาพแห่งตนหมายถึง ความรู้สึกนึกคิด เจตคติ การรับรู้ของบุคคลในทุก ๆ ด้าน ที่มีต่อตนเองทั้งในด้านบวกและด้านลบว่าตนเองเป็นอย่างไร ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ การมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว

2. ลักษณะของมโนภาพแห่งตน

ไรมี (Raimy. 1948 : 153 – 156) กล่าวว่า มโนภาพแห่งตน เป็นการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่ถูกจัดเป็นระบบมากขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการสังเกต ตน ทั้งอดีตและปัจจุบัน เป็นสิ่งที่บุคคลเชื่อเกี่ยวกับตนเอง เป็นแบบแผนที่บุคคลแต่ละคนใช้พิจารณาเพื่อเข้าใจตนเอง

โรเจอร์ (Roger . 1951 : 497) กล่าวว่า มโนภาพแห่งตน เป็นการรับรู้ต่าง ๆ ซึ่งถูกจัดให้เป็นระบบมากขึ้น อันเป็นผลมาจากการสร้างตน และการรับรู้เหล่านั้นจะมีโครงสร้างเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะความหมายของตน ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และสิ่งแวดล้อมขึ้นอยู่กับการที่บุคคลอื่น ในสังคมมีปฏิกิริยาต่อเขาอย่างไร

เฟรนด์เซน (Frandsen. 1961 : 572) กล่าวว่า มโนภาพแห่งตน เป็นผลรวมของทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด ความรู้สึก และค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรม ความสามารถและคุณลักษณะของตนเอง

ไวลี (สมศรี จิตรวัฒนา. 2534 : 11 ; อ้างอิงจาก Wylie. 1968 : 741) ได้แบ่งมโนภาพแห่งตนออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ตนตามอัตภาพ (Actual-Self Concept) คือ ทัศนคติหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้

ของตนว่า ตนเป็นอย่างไร เช่น ฉันเป็นคนมีเหตุผล ฉันเป็นคนดี ตนตามอัตภาพแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1.1 ทศนคติหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองว่าคนอื่น ๆ ในสังคมรู้ว่าตนเป็นอย่างไร

1.2 ทศนคติหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเป็นคนอย่างไร

2. ตนในอุดมคติหรือตามปณิธาน (Ideal-Self Concept) หรือทศนคติหรือความคิดเห็นและความเข้าใจรับรู้เกี่ยวกับตนว่าอยากเป็นตามอุดมคติอย่างไร เช่น ฉันอยากเป็นคนที่สวยงามที่สุด ฉันปรารถนาจะมีความสุข ตนในอุดมคติแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 ทศนคติหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนว่า ตนอยากจะเป็นตามอุดมคติอย่างไร

2.2 ทศนคติหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนว่าอุดมคติของคนอื่น ๆ ในสังคมนั้นตั้งไว้สำหรับตนอย่างไร

ออซูเบล และโรบินสัน (Ausubel and Robinson, 1969 : 405) กล่าวว่า มโนภาพแห่งตน เป็นความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive) และทศนคติท่าที (Affective) ของบุคคลที่มีต่อตนเอง และเป็นลักษณะที่ซับซ้อนมาก

บาร์ตัสเสก (Bartussek, 1972 : 185) กล่าวว่า มโนภาพแห่งตน เป็นผลรวมของทศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรม ความสามารถและคุณลักษณะของตน

ลักขณา สิริวัฒน์ (2544 : 134-135) ได้สรุปว่าอัตตมโนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองตามสภาพที่เป็นจริง (Real Self) เป็นความคิดเห็น ความรู้สึก เจตคติต่อตนเองว่า ตนคือใคร ตนเป็นอย่างไรในสภาพที่เป็นจริง

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองโดยการคิดหรือประเมินตนเองว่า คนที่อยู่ร่วมกับตนมองตนอย่างไร ประเมินค่าตนมากน้อยเพียงใด (Self Evaluation)

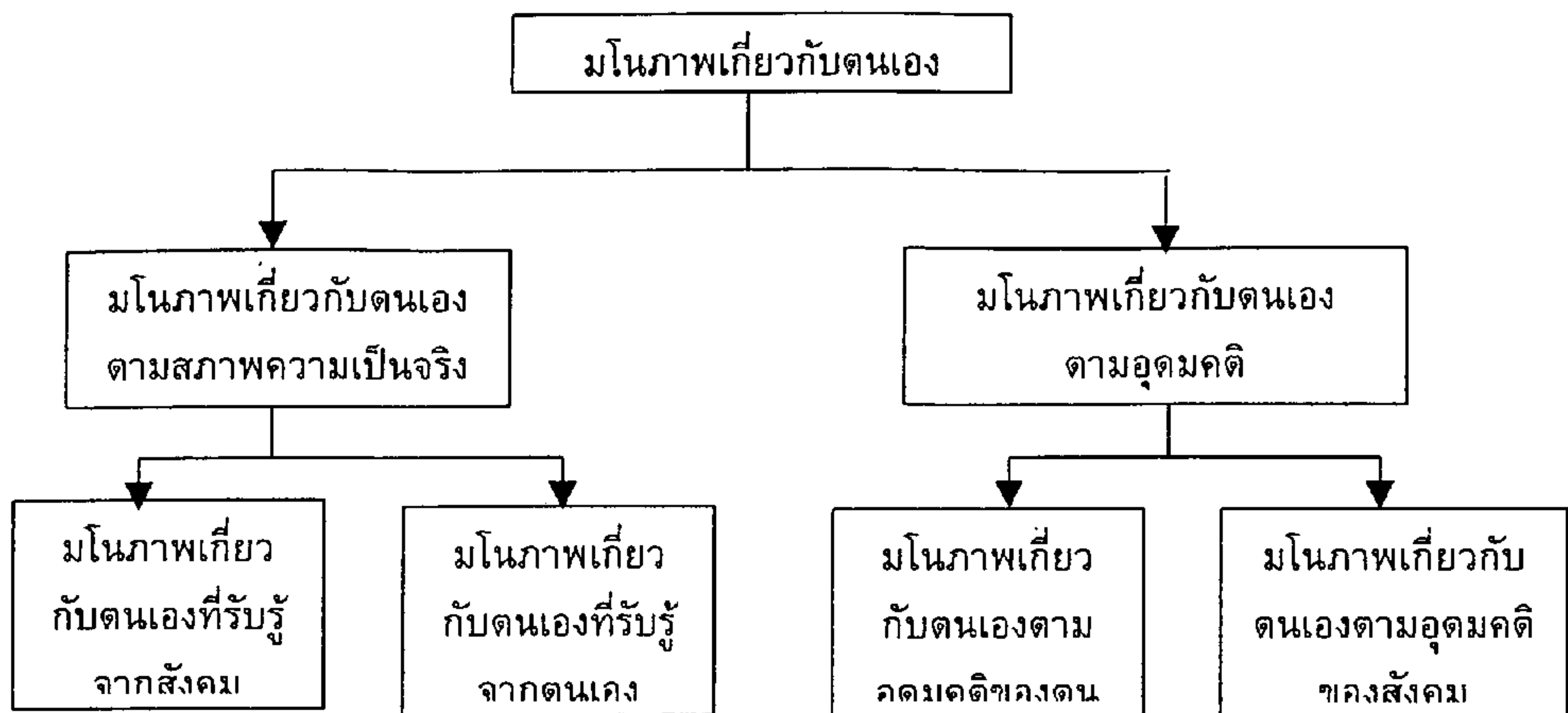
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองในอุดมคติ (Self Ideal) หมายถึง ภาพที่ตนอยากเห็นตนเองเป็นหรืออยากจะเป็น ซึ่งแต่ละบุคคลมีระดับความทะเยอทะยานไม่เท่ากัน ภาพที่ตนอยากเห็นตนเองเป็นนั้นจะบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด จะมีความสัมพันธ์กับความสามารถต่าง ๆ และโอกาสของบุคคลนั้น

จากลักษณะของมโนภาพแห่งตนที่บุคคลต่าง ๆ ได้กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ลักษณะของมโนภาพแห่งตน เป็นผลรวมจากทศนคติ ค่านิยม ความรู้สึก ที่บุคคลมีต่อตนเอง ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับมโนภาพแห่งตน

มโนภาพแห่งตนตามแนวคิดของไวลี

ในปี 1968 ไวลี (บุญชม ศรีสะอาด, 2524 : 47 – 48 ; อ้างอิงมาจาก Wylie, 1968 : 741) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับมโนภาพแห่งตนไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างของมโนภาพแห่งตนของไวลี

ไวลี แบ่งมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง (General Self-Concept) ออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่

1. มโนภาพเกี่ยวกับตนเองตามสภาพความเป็นจริง (Actual Self-Concept) คือ ทักษะหรือความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเองว่าในสภาพความเป็นจริงแล้วตนเป็นอย่างไรแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1.1 มโนภาพเกี่ยวกับตนเองที่รับรู้จากสังคม (Social Self-Concept) คือ ทักษะหรือความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองว่าคนอื่น ๆ ในสังคมรับรู้ว่าคุณเป็นอย่างไร เช่น (ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณคนอื่น ๆ เห็นว่าข้าพเจ้าเป็นคนมีเหตุผล...เพียงใด (ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณคนอื่น ๆ เห็นว่าข้าพเจ้าเป็นคนฉลาด...เพียงใด เป็นต้น

1.2 มโนภาพเกี่ยวกับตนเองที่รับรู้จากตนเอง (Private Self-Concept) คือ ทักษะหรือความรู้สึกที่มีต่อตนเองว่าเป็นอย่างไร เช่น (ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณข้าพเจ้าเป็นคนมีเหตุผล...เพียงใด (ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณข้าพเจ้าเป็นคนฉลาด...เพียงใด เป็นต้น

2. มโนภาพเกี่ยวกับตนเองตามอุดมคติ (Ideal Self-Concept) คือ ทักษะหรือความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองว่าอยากเป็นตามอุดมคติอย่างไร แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

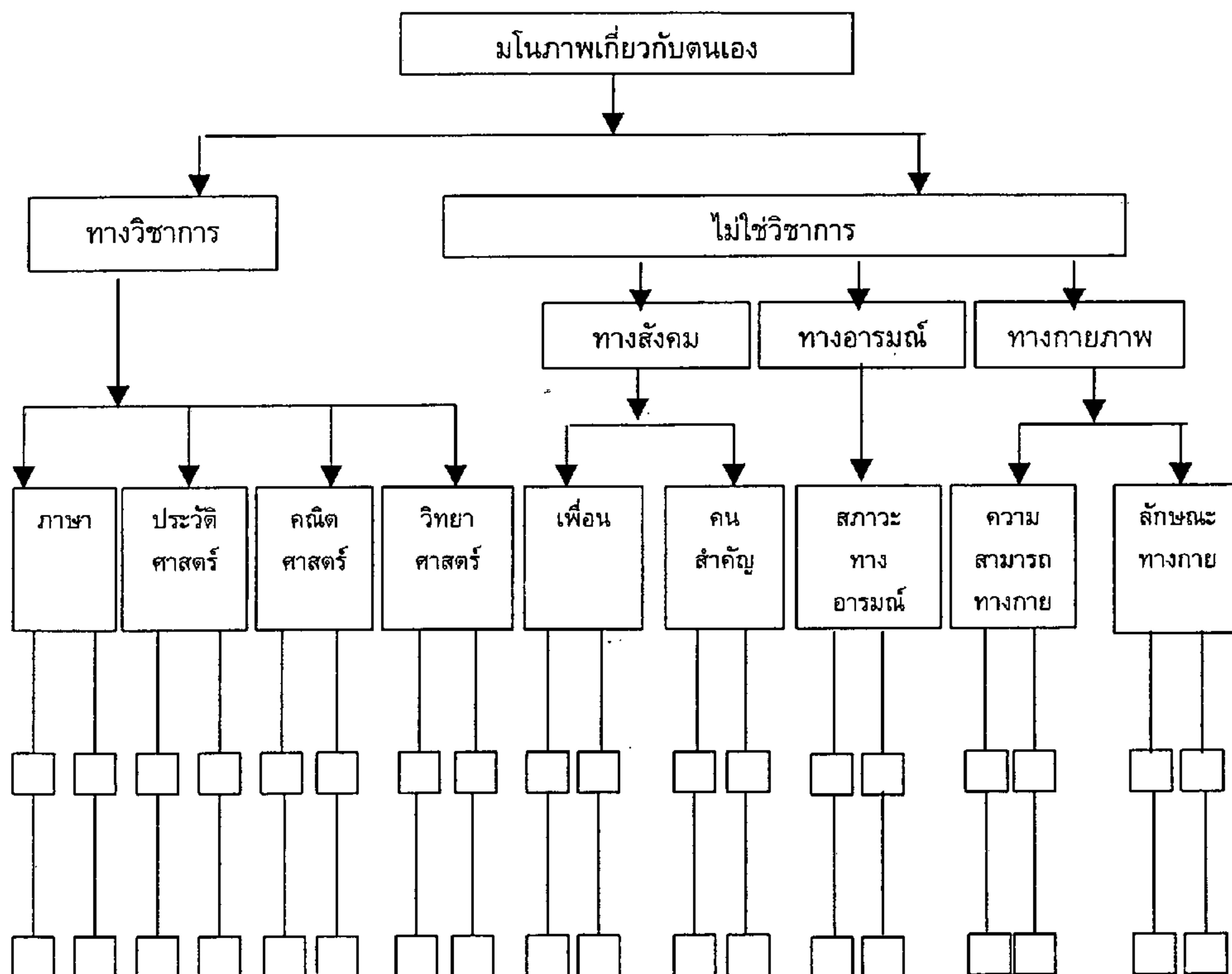
2.2 มโนภาพเกี่ยวกับตนเองตามอุดมคติของตนเอง (Own Ideal Self-Concept) คือ ทักษะหรือความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเองว่าตนอยากเป็นตามอุดมคติอย่างไร เช่น (ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณข้าพเจ้าอยากเป็นคนมีเหตุผล...เพียงใด (ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณข้าพเจ้าอยากเป็นคนฉลาด...เพียงใด เป็นต้น

2.3 มโนภาพเกี่ยวกับตนเองตามอุดมคติของสังคม (Concept of Others' for me) คือ ทักษะหรือความรู้สึกนึกคิดว่าคุณคนอื่นในสังคมตั้งอุดมคติไว้สำหรับตัวเราอย่างไร เช่น (ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณคนอื่น ๆ เห็นว่าข้าพเจ้าควรจะเป็นคนที่มีเหตุผลมากกว่าที่เป็นอยู่...เพียงใด เป็นต้น

จากแนวความคิดของไวลี พอจะสรุปได้ว่า มโนภาพแห่งตนเป็นการมองตนเองของบุคคลใน 2 ด้าน คือ มองตนเองตามสภาพความเป็นจริง และมองตนเองตามอุดมคติของตนและแต่ละด้านได้แบ่งย่อย ๆ ลงไปอีก

มโนภาพแห่งตนหลายมิติตามแนวคิดของ ชาเวลสัน,ฮับเนอร์ และสแตนต์ัน

มโนภาพแห่งตนหลายมิติเป็นแนวความคิดอีกอย่างหนึ่งที่นักการศึกษาได้เสนอไว้โดยกลุ่มนี้ได้มองมโนภาพแห่งตนเป็นลำดับชั้น (Hierarchy) ซึ่ง ชาเวลสัน,ฮับเนอร์ และ สแตนต์ัน (Shavelson, Hubner and Stanton. 1976 : 413) ได้แบ่งมโนภาพแห่งตนออกเป็นลำดับชั้น ซึ่งเรียงจากชั้นต่ำไปชั้นสูง ดังนี้

ภาพประกอบ 2 การจัดลำดับชั้นของมโนภาพแห่งตนของชาเวลสัน ฮับเนอร์ และสแตนต์ัน

จากภาพประกอบ 2 จะเห็นว่า ชาเวลสัน, ฮับเนอร์ และ สแตนต์ัน เสนอโครงสร้างของมโนภาพแห่งตน โดยแบ่งมโนภาพแห่งตนออกเป็น 2 องค์ประกอบใหญ่ ๆ ได้แก่ มโนภาพเกี่ยวกับตนเองทางด้านวิชาการ (Academic Self – Concept) และไม่ใช่ทางวิชาการ (Non Academic Self – Concept) มโนภาพแห่งตนด้านวิชาการอาจแบ่งออกตามวิชาต่าง ๆ แล้วแบ่งออกตามเรื่องเฉพาะในแต่ละวิชานั้น ๆ มโนภาพแห่งตนที่ไม่ใช่วิชาการอาจแบ่งออกเป็นมโนภาพแห่งตนทางสังคม อารมณ์ ทางกาย แล้วแบ่งออกเป็นลักษณะย่อย ๆ อีกเช่นเดียวกับมโนภาพแห่งตนทางกาย องค์ประกอบย่อยที่สุด คือ พฤติกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำการประเมินผลออกมา

มาร์ช และโอเนล (Marsh and O'Neill. 1984 : 153 – 174) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนแบบหลายมิติ (The Self – Concept Questionnaire III : SDQ III) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 11 และ 12 ในออสเตรเลีย จำนวน 2436 คน ผลการศึกษาพบว่า แบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนแบบหลายมิติ (SDQ III) วัดใน 13 องค์ประกอบตรงตามที่ยมาร์ชได้นิยามไว้ และมีความเที่ยงตรงตามองค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านคณิตศาสตร์ มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .74 - .91
2. ด้านภาษา มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .39 - .71
3. ด้านกิจกรรมในโรงเรียน มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .45 - .80
4. ด้านการแก้ปัญหา มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .52 - .59
5. ด้านความสามารถทางกาย มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .85 - .90
6. ด้านความพอใจในรูปร่าง มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .68 - .77
7. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนเพศเดียวกัน มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .40 - .46
8. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .68 - .85
9. ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .70 - .81
10. ด้านศาสนาและคุณค่าทางจิตใจ มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .35 - .81
11. ด้านความซื่อสัตย์ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .39 - .64
12. ด้านความมั่นคงในอารมณ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .52 - .75
13. ด้านมโนภาพแห่งตนโดยทั่วไป มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .56 - .73

ผลการศึกษาพบว่า แบบทดสอบมโนภาพแห่งตนแบบหลายมิติ SDQ III มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเพราะสามารถวัดได้ ทั้ง 13 องค์ประกอบ

นอกจากนี้ มาร์ช และสมิธ (Marsh and Smith . 1982 : 430 – 440) ยังได้ศึกษาความเที่ยงตรงเชิงเหมือน และความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของแบบทดสอบการสำรวจมโนภาพแห่งตนของเชียร์ (SCI) และแบบทดสอบวัดความภาคภูมิใจในตนเองของคูเปอร์สมิธ (SEI) แบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนของเชียร์เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งวัดใน 9 ด้าน คือ ความสามารถทางกาย ความพอใจในรูปร่างลักษณะ ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ความรู้สึกที่ดีต่อสังคม ความสุข อุปนิสัยในการทำงาน กิจกรรมในโรงเรียน การคิดเอกลัทธิ การคิดเอนกนัย ส่วนแบบทดสอบของคูเปอร์สมิธ เป็นแบบประเมินตัวเอง 2 ระดับ โดยให้ประเมินว่า ใช่ตัวฉัน (Like me) หรือไม่ใช่ตัวฉัน (Unlike me) ซึ่งวัดใน 5 ด้าน คือ ด้านครอบครัว เพื่อน โรงเรียน กิจกรรมทั่วไป และความซื่อสัตย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 4, 5 และ 6 ในออสเตรเลีย จำนวน 549 คน

ผลการศึกษาพบว่า สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ ในแต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ .63 ถึง .88 ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนมีค่าตั้งแต่ .36 ถึง .43 และความเที่ยงตรงเชิงเหมือนมีค่ามากกว่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

มาร์ช (Marsh. 1990 (c) : 35 - 36) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนแบบหลายมิติ (Self Description Questionnaire ; SDQ II) ซึ่งวัดมโนภาพแห่งตนของนักเรียนเกรด 7 ถึง เกรด 10 ใช้กลุ่มตัวอย่าง 5,494 คน ผลจากการศึกษาพบว่า แบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนแบบหลายมิติ (SDQ II) จะวัดใน 11 องค์ประกอบและมีความเที่ยงตรงตามองค์ประกอบ ซึ่งพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ดังนี้

- องค์ประกอบที่ 1 ด้านความสามารถทางกาย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .67 – .78
- องค์ประกอบที่ 2 ด้านลักษณะทางกายภาพ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .68 – .74
- องค์ประกอบที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ต่างเพศ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .69 – .78
- องค์ประกอบที่ 4 ด้านความสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .57 – .68
- องค์ประกอบที่ 5 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .68 – .77
- องค์ประกอบที่ 6 ด้านความซื่อสัตย์และคุณค่าทางจิตใจมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .61 – .71
- องค์ประกอบที่ 7 ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .57 – .60
- องค์ประกอบที่ 8 ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .72 – .80
- องค์ประกอบที่ 9 ด้านความสามารถทางภาษา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .53 – .75
- องค์ประกอบที่ 10 ด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .48 – .64
- องค์ประกอบที่ 11 ด้านคุณลักษณะทั่วไป มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .49 – .64
- มาร์ช (Marsh. 1990 (b) : 36) ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนแบบหลายมิติ (Self Description Questionnaire ; SDQ I) ซึ่งวัดมโนภาพแห่งตนของนักเรียนเกรด 4 ถึง เกรด 6 ใช้กลุ่มตัวอย่าง 3,562 คน ผลจากการศึกษาพบว่า แบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนแบบหลายมิติ (SDQ I) จะวัดใน 7 องค์ประกอบและมีความเที่ยงตรงตามองค์ประกอบ ซึ่งพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ดังนี้
- องค์ประกอบที่ 1 ด้านร่างกาย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .56 – .84
- องค์ประกอบที่ 2 ด้านลักษณะทางกายภาพ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .64 – .80
- องค์ประกอบที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .63 – .68
- องค์ประกอบที่ 4 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .56 – .76
- องค์ประกอบที่ 5 ด้านความสามารถในการอ่าน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .76 – .85
- องค์ประกอบที่ 6 ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .75 – .81

องค์ประกอบที่ 7 ด้านการเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .46 – .74

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดของมาร์ช ใน 7 ด้าน ดังที่กล่าวมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือศึกษาค้นคว้า

ในปัจจุบันการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับมโนภาพแห่งตน ได้มีผู้รวบรวมเป็นทฤษฎีต่าง ๆ ซึ่งพรรณิ (ชูชัย) เจนจิต (2532 : 188) ได้รวบรวมไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีของเจมส์ (James' Theory)

เจมส์ เป็นนักจิตวิทยาคนแรกที่เป็นผู้ให้คำว่า “ตน” (Self) มีความหมายกระจัดกระจาย เขาพูดถึงเกี่ยวกับ “มโนภาพแห่งตน” แต่ใช้คำว่า “ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง” หรือ “การยอมรับตน” ซึ่งเขาได้

อธิบายเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมว่าเป็นไปเพื่อให้เกิดการยอมรับนับถือตนเอง (Self- Esteem) โดยอธิบายว่า ตน (Self) ประกอบไปด้วย ฉัน (I) และ ตัวฉัน (me) ซึ่งฉันนั้นหมายถึง ตน ซึ่งเป็นผู้แสดง (Self – as - Subject) หรือผู้รู้ (Knower) และคำว่า ตัวฉัน (me) จะหมายถึงตน ซึ่งเป็นผู้ถูกกระทำ (Self-as-Object) หรือผู้ถูกรู้ เจมส์มองตนในลักษณะที่สอง คือ ในลักษณะผู้ถูกกระทำ เพราะเขาเห็นว่าใช้อธิบายพฤติกรรมได้กว้างขวางกว่า เขาได้สร้างกฎของเจมส์ (Jame' Law) ในปี 1890 ซึ่งเขาอธิบายว่าการแสดงพฤติกรรมของคนจะเป็นไปอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับว่าแต่ละคนมองตนเองว่าเป็นอย่างไร ตนจะเป็นผู้ประเมินความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของตนเอง จากการที่ได้รับหรือไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้อื่น หรืออีกนัยหนึ่งคนเราจะรู้สึกว่าคุณค่าหรือมีความสามารถหรือไม่ จากท่าทีที่ผู้อื่นให้การยอมรับหรือไม่ให้การยอมรับ

กล่าวโดยสรุป เจมส์จะมองตนเองในฐานะเป็นผู้แสดง และผู้ถูกกระทำการแสดงพฤติกรรมจะขึ้นอยู่กับว่าแต่ละคนจะมองตนเองอย่างไร โดยจะมีการประเมินตนเองว่าประสบความสำเร็จ หรือความล้มเหลวจากการที่ได้มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ

2. ทฤษฎีของอีริกสัน (Erikson' Theory)

อีริกสัน (Erikson) เป็นนักจิตวิทยาในกลุ่มจิตวิทยาวิเคราะห์สมัยใหม่ที่ทำให้ความสนใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับเรื่องของตน ในฐานะเป็นผู้ถูกกระทำและอธิบายโดยใช้คำว่า “เอกลักษณ์” แทนคำว่า “ตน” โดยอธิบายว่า การแสดงพฤติกรรมของคนนั้นเป็นไปเพื่อการหาเอกลักษณ์ของตนเอง ลักษณะของคนที่เขาเอกลักษณ์ของตนเองได้ คือรู้ว่าตนเองคือใคร มีความต้องการอะไรมีจุดมุ่งหมายอะไรในชีวิต โดยตระหนักถึงความสามารถของตนเอง ซึ่งเขาได้ชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของสังคมที่มีผลต่อการหาเอกลักษณ์ของบุคคลจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับความสำเร็จได้รับการยอมรับจากสังคม เด็กจะค่อย ๆ พัฒนาเอกลักษณ์ของตนเองโดยผ่านกระบวนการถือนตามแบบอย่าง (Identification) ดังนั้น เด็กจึงควรได้รับการติดต่อช่วยเหลือจากผู้ใหญ่เพื่อเขาจะได้เลียนแบบได้ อีริกสันได้อธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการของการหาเอกลักษณ์โดยผ่านขั้นทั้ง 8 ในทฤษฎีบุคลิกภาพของเขา โดยที่เน้นว่าในช่วงวัยรุ่นเป็นขั้นที่สำคัญที่สุดในการหาเอกลักษณ์ของตนเองได้ ซึ่งในการอธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการของบุคลิกภาพของอีริกสัน มิได้อธิบายเพื่อความต้องการทางด้านสรีระเท่านั้น แต่ได้รวมไปถึงสิ่งที่สังคมวัฒนธรรมได้ให้อะไรกับเด็กบ้างในช่วงของพัฒนาการแต่ละขั้นนั้นจึงเป็นเรื่องของจิตสังคมประกอบกัน

กล่าวโดยสรุปทฤษฎีของอีริกสันเชื่อว่า การแสดงพฤติกรรมของคนนั้นก็เพื่อหาเอกลักษณ์ของตน โดยสังคมจะมีอิทธิพลต่อการหาเอกลักษณ์ของบุคคล ถ้าเด็กได้ประสบการณ์ความสำเร็จหรือได้รับการยอมรับจากสังคมก็จะทำให้เกิดเอกลักษณ์ของตนเอง ในช่วงของวัยรุ่นเป็นขั้นที่สำคัญในการหาเอกลักษณ์ ถ้าบุคคลใดสามารถหาเอกลักษณ์ของตนเองได้จะสามารถพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จได้ในอนาคต

3. ทฤษฎีของคูลีย์ (Cooley' Theory)

ตามทฤษฎีของคูลีย์เริ่มแรกเขาให้ความสำคัญกับบุคคลมากกว่าสังคม ต่อมาได้เห็นว่าทั้งบุคคลและสังคมเปรียบเสมือนคู่แฝด นั่นคือทั้งบุคคลและสังคมต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน คูลีย์จึงให้นิยามของ “ตน” ไว้ดังนี้ “บุคคลจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นเช่นไรนั้น ขึ้นอยู่กับการตีความของผู้อื่นต่อปฏิกิริยาต่าง ๆ ที่ผู้อื่นมีต่อตนเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อบุคคลที่มีความสำคัญของชีวิตของเขา” คูลีย์จึงได้เสนอทฤษฎี กระจกสองตน (Looking – Glass Self) “มโนภาพแห่งตนได้รับอิทธิพลจากความเชื่อที่ว่าคน

อื่น ๆ คิดอย่างไรกับตน กระจกจะสะท้อนให้เห็นภาพที่คนอื่น ๆ คิดอย่างไรกับเรา หรือประเมินเราว่าอย่างไร กระจกส่องตน เกิดจากการที่บุคคลได้มีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบ ๆ ข้าง เช่น จากการวิสาสะกัน การได้มีโอกาสพบปะติดต่อกับคนอื่น ๆ จะได้ข้อมูลซึ่งนำมาใช้ประเมินตนเองดังนั้น มโนภาพแห่งตนจะก่อรูปแบบขึ้นจากการลองผิดลองถูก ซึ่งมีการเรียนรู้ทั้งค่านิยม เจตคติ ตลอดจนบทบาทต่าง ๆ คุณลียพยายามที่จะอธิบายเกี่ยวกับความรู้สึกต่าง ๆ ที่แต่ละอันเนื่องมาจากสัมพันธภาพทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นรูปร่างหน้าตา ความคิด จุดมุ่งหมาย ความทะเยอทะยาน ภาษาและวัฒนธรรม ตลอดจนการตีความพฤติกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลรอบข้างมีต่อตัวเขา ดังนั้น “ตน” และ “สังคม” ต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน

กล่าวโดยสรุป คุณลียจะมองมโนภาพแห่งตนที่เกิดจากการมองตนเอง และมองผู้อื่นด้วยซึ่งจะกล่าวในลักษณะของสัมพันธภาพที่ต้องอาศัยซึ่งกันและกัน โดยสังคมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล

4. ทฤษฎีของมีด (Mead' Theory)

มีดได้อาศัยแนวความคิดทั้งจากเจมส์ และคุณลียมาขยายแนวความคิดของเขาเกี่ยวกับเรื่อง “ตน” ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยให้ความสำคัญกับบุคคล และสังคมเช่นเดียวกับคุณลียเขาเห็นด้วยกับแนวความคิดของคุณลีย และเจมส์ แต่มีข้อแตกต่าง คือ การแสดงพฤติกรรมในลักษณะของผู้ถูกกระทำ จะเป็นเรื่องของแรงขับ เป็นความต้องการ เป็นการแสดงความเป็นตัวของตัวเองในลักษณะที่ยังไม่ขัดเกลา ซึ่งเปรียบได้กับ Id ตามแนวคิดของฟรอยด์ ส่วนการแสดงพฤติกรรมในลักษณะของผู้ถูกกระทำ จะเป็นเรื่องของสมาชิกในกลุ่ม สถานะบทบาทและปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การแสดงพฤติกรรมของแต่ละคนจะเริ่มต้นด้วยพฤติกรรมในลักษณะผู้ถูกกระทำ และจะพัฒนาขึ้นมาเป็นพฤติกรรมในลักษณะของผู้ถูกกระทำ เนื่องจากจากที่ได้รับอิทธิพลจากสังคมนั้นเอง สำหรับมีดมองบุคคลในลักษณะของผู้ถูกกระทำที่มีความสัมพันธ์กับสังคม และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคม ด้วยเหตุนี้สังคมจึงสามารถควบคุมพฤติกรรมของแต่ละบุคคลเพราะบุคคลซึมซับอิทธิพลต่าง ๆ จากกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมเข้ามาสู่ตน ดังนั้นจึงถือว่า “ตน” เป็นโครงสร้างของสังคม ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ทางสังคมที่มีภาษาเป็นตัวการสำคัญระหว่าง “ตน” และ “สังคม” ซึ่งมีอธิบายว่าบุคคลแต่ละคนจะพัฒนาเจตคติเกี่ยวกับตนเองในลักษณะที่สอดคล้องกับผู้อื่นมีต่อตน และแต่ละคนจะให้คุณค่าตนเองดังเช่นที่ผู้อื่นให้ ถ้าคนอื่นปฏิเสธไม่ยอมรับ เขาก็พร้อมที่จะไม่ยอมรับตนเองเช่นเดียวกัน คนจะรับรู้ตนเองเป็นเช่นไรจากท่าทีที่คนรอบข้างมีต่อตน ดังนั้นทั้งบุคคลและสังคมจึงเปลี่ยนเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้

กล่าวโดยสรุป มีดจะมองบุคคลในลักษณะเป็นผู้ถูกกระทำที่สัมพันธ์กับความคาดหวังของสังคม สังคมสามารถควบคุมพฤติกรรมของแต่ละบุคคล โดยที่บุคคลจะซึมซับสิ่งต่าง ๆ จากสังคมเข้ามาสู่ตน ดังนั้นแต่ละคนจะพัฒนาเจตคติเกี่ยวกับตนเองให้สอดคล้องกับการที่ผู้อื่นมีต่อตน

5. ทฤษฎีของสนิกส์และโคมส์ (Snygg and Combs' Theory)

สนิกส์และ โคมส์ เน้นความเชื่อเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมของคนว่าการแสดงพฤติกรรมของคนนั้นเป็นไปอย่างรู้ตัว แต่ละคนจะเป็นผู้ให้ความหมายและกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง มิใช่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม หรือการกระทำต่าง ๆ อันเนื่องมาจากแรงขับซึ่งเป็นไปโดยไม่รู้ตัว การที่บุคคลจะปฏิบัติเช่นไร เป็นผลมาจากการที่บุคคลนั้นรับรู้สภาพการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการรับรู้ตนเองว่าเป็นอย่างไร ถือว่าความรู้สึกตัวและความเป็นคนมีเหตุผลเป็นสาเหตุของการแสดงพฤติกรรม สนิกส์ และโคมส์ ได้อธิบาย

เกี่ยวกับ “ตน” โดยแยกเป็น 2 ลักษณะ คือ ตนในฐานะผู้ถูกกระทำ และในฐานะเป็นกระบวนการ ซึ่งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม

กล่าวโดยสรุป สนิทส์ และโคมส์ เชื่อว่าการรับรู้ของบุคคลจะมีบทบาทสำคัญในการบังคับพฤติกรรมให้เป็นไปตามที่ต้องการ การที่คนแสดงพฤติกรรมเนื่องจากได้รับรู้สิ่งแวดล้อมซึ่งประกอบไปด้วยประสบการณ์ที่เป็นเรื่องเฉพาะตัว และการรับรู้ตนเองจากปฏิกิริยาของผู้อื่น (Perceived) รวมทั้งการรับรู้ตนเองอย่างที่เป็นอยู่จริง (Real Self)

6. ทฤษฎีของโรเจอร์ (Rogers' Theory)

โรเจอร์ให้ความสำคัญเกี่ยวกับตน เพราะถือว่าเป็นแกนสำคัญที่จะอธิบายการแสดงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล เขาชี้ให้เห็นถึงโลกส่วนตัวซึ่งมีผลต่อการกระทำมากกว่าอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมและเน้นการแสดงพฤติกรรมว่าเนื่องจากการรับรู้ตนเองตลอดจนประสบการณ์ และการตีความสิ่งต่าง ๆ ที่มียู่รอบตน โดยเชื่อว่าตนเองเกิดมาพร้อมกับความดีมีความสามารถ เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตลอดจนมีแรงจูงใจภายในที่จะพัฒนาไปข้างหน้าไปสู่การรู้จักตัวเองตรงตามสภาพ แต่ก่อนจะไปถึงจุดนั้นบุคคลจะต้องมีความพอเพียงในความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากผู้อื่น ตลอดจนการยอมรับในตนเอง โรเจอร์ได้อธิบายการแสดงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากมโนภาพแห่งตนเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. มโนภาพแห่งตนที่เกิดจากการรับรู้ (Perceived Self – Concept) เป็นความรู้สึกว่าตนเองเป็นใคร เป็นอย่างไร เป็นมโนภาพแห่งตนที่เกิดจากการรับรู้ปฏิกิริยาของผู้อื่นมากกว่าที่จะเป็นจริง (Real Self – Concept)
2. มโนภาพแห่งตนที่ต้องการจะเป็น (Ideal Self – Concept) เป็นสิ่งที่ผู้นั้นยึดอยากจะเป็น

7. ทฤษฎีของซัลลิแวน (Sullivan' Theory)

ซัลลิแวนมีความคิดเห็นว่าตลอดเวลาที่มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่นั้น จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Inter-Personal Relation) กับสิ่งแวดล้อม ในวัยเด็กคนเรามีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมน้อยมาก แต่เมื่อโตขึ้นก็มีความสามารถในการปรับตัวสูงขึ้นเพราะสิ่งแวดล้อมเป็นผู้สอนให้ก่อน เขาเชื่อถือว่าบุคคลสามารถเรียนรู้ที่จะสร้าง “ตน” โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากคนใกล้ชิด เช่น บิดามารดา หรือผู้ปกครองผู้ที่ใกล้ชิดเหล่านี้จะเป็นผู้ช่วยเสริมความมั่นคงทางจิตใจให้แก่เด็ก ถ้าขาดสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองในวัยเด็กไปแล้ว จะมีผลต่อการพัฒนาในขั้นต่อไป ทฤษฎีของซัลลิแวนจะเน้นถึงความสัมพันธ์ของเด็กที่มีต่อสิ่งแวดล้อม และสังคมซึ่งถือว่าอิทธิพลต่อการพัฒนาจิตใจ

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีของซัลลิแวนจะเน้นถึงความสัมพันธ์ของบุคคลกับสิ่งแวดล้อมโดยในวัยเด็กจะยังมีการเปลี่ยนแปลงน้อย แต่เมื่อโตขึ้น การได้รับประสบการณ์จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะเป็นผู้ช่วยส่งเสริมให้เด็กได้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และจะเกิดการพัฒนาในแนวทางที่ถูกต้องต่อไป

4. การพัฒนามโนภาพแห่งตน

อีริกสัน (พรณี (ชูชัย) เจนจิต. 2553 : 197 ; อ้างอิงจาก Erikson. 1963 : n.d.) กล่าวพอสรุปได้ว่า ถ้าประสบการณ์ในช่วงแรกกับบุคคลซึ่งเป็นคนสำคัญของเด็กเป็นไปด้วยดี เด็กได้รับการยอมรับ เด็กจะ

เริ่มพัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองในฐานะที่เป็น "บุคคล" การที่เด็กจะพัฒนาเกี่ยวกับความสามารถในการที่จะรับผู้อื่นได้นั้น ขึ้นอยู่กับความรักความเอื้ออาทรที่เด็กได้รับ เด็กจะพัฒนาความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองเมื่อรับรู้ว่าเป็นที่ต้องการ เป็นที่ชอบพอ มีคุณค่าหรือการที่คนอื่น ๆ เห็นว่าเขาเป็นเด็กดี การที่เด็กแต่ละคนจะรู้สึกว่าตนเองดีหรือไม่ดีนั้น บุคคลรอบข้างเป็นผู้ที่มีอิทธิพลอย่างยิ่ง เด็กจะแสดงพฤติกรรม ความคาดหวังของบุคคลที่มีความสำคัญต่อชีวิตของเด็ก และจะแทรกซึมเข้าสู่มโนภาพเกี่ยวกับตนเองของเด็ก

เจอร์ซิล (Jersild. 1966 : 16) กล่าวถึงการพัฒนามโนภาพแห่งตนไว้ว่า ระยะที่เด็กเริ่มมีมโนภาพแห่งตนก็คือ ระยะที่เด็กสามารถแยกตนเองออกจากสิ่งของ และบุคคลอื่นได้ และระยะนี้จะเป็นระยะที่เด็กเริ่มจำ หรือคิดสิ่งที่ต่างกันโดยมุ่งหมาย เจตคติ และความตั้งใจของบุคคลอื่นกับตนเอง

มัต (Kando. 1977 : 78) ให้ความเห็นว่า จากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่จะเลียนแบบของบุคคลที่ใกล้ชิด เริ่มจากการเลียนแบบบทบาทของพ่อแม่ ด้วยการยอมรับเอาเอกลักษณ์ของพ่อแม่และยึดถือเป็นโลกของตนเอง ขณะเดียวกันเด็กก็จะเรียนรู้บทบาทของตนเองด้วยการเลียนแบบบทบาทที่พ่อแม่กำหนดให้ เพราะฉะนั้นพ่อแม่จึงเป็นบุคคลที่ฝึกให้บุคคลที่ฝึกให้เด็กรู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทของตนเองในสังคม

อำไพ ศิริพิพัฒน์ (2515 : 98) ได้กล่าวว่า นักทฤษฎีเรื่องตนเชื่อว่ามโนภาพแห่งตนเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการสังเกตในภาวะ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ และจากปฏิกิริยาของผู้อื่นที่มีต่อตนด้วย มโนภาพแห่งตนนี้พัฒนาไปเรื่อย ๆ ไม่มีขอบเขตและเวลาจำกัด

พรรณทิพย์ เกษะนันท์ (2517 : 65-66) ได้กล่าวว่า มโนภาพแห่งตนของมนุษย์นั้น พัฒนามาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมและเป็นกระบวนการเรียนรู้ ถึงแม้พันธุกรรมจะเป็นสิ่งตายตัวของมนุษย์แต่ละคนก็ตาม แต่สิ่งแวดล้อมนั้นเปลี่ยนแปลงได้ ฉะนั้นมโนภาพแห่งตนของมนุษย์จึงควรเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นและด้อยลงได้ แม้ว่าจะมีเหตุการณ์สำคัญมาเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม และได้ให้ความเห็นว่าองค์ประกอบที่ทำให้เห็นว่ององค์ประกอบที่ทำให้มโนภาพแห่งตนเปลี่ยนแปลง ได้แก่ สังคมที่เขาอาศัยอยู่กับผู้ที่ใกล้ชิด และมีอิทธิพลเหนือพัฒนาการของบุคคลผู้นั้น

รัตนา ไกรสีหนาท (2534 : 19) ได้สรุปว่า มโนภาพแห่งตนของบุคคลพัฒนามาจากตน ในวัยเด็กบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กมีอิทธิพลต่อการพัฒนามากที่สุด มโนภาพแห่งตนจะเปลี่ยนแปลงตามสิ่งแวดล้อมซึ่งบุคคลนั้นยอมรับรู้ และมีความสอดคล้องกับเจตคติของเขา การประเมินตนเองจากการตีความว่าคนอื่นคิดอย่างไรต่อตนเอง มีความสำคัญต่อการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตน

จะเห็นว่า การพัฒนามโนภาพแห่งตนจะพัฒนาไปตามวุฒิภาวะ ความสามารถประสบการณ์ที่บุคคลได้รับทุกขั้นตอนของประสบการณ์ชีวิต และวัยเด็กจะเป็นระยะที่สำคัญของการปูพื้นฐานมโนภาพแห่งตนมากกว่าวัยอื่น เมื่อเด็กมีพัฒนาการและประสบการณ์เพิ่มขึ้นอิทธิพลทางสังคมจะมีบทบาทต่อการพัฒนาการเกี่ยวกับมโนภาพแห่งตนของเด็ก ซึ่งจะเห็นได้ว่ามโนภาพแห่งตนจะมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบุคลิกภาพ

5. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตน

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตนซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

สุรางค์ จันทน์เอม (2519:41 - 43) กล่าวว่า บุคคลจะสะสมลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวจนเป็นข้อคิดที่

มีต่อตนเองนั้น บางครั้งก็มองตนเองอย่างละเอียดถี่ถ้วน มองถูกต้องตามความเป็นจริง (Real Self) แต่บางครั้งก็มองตนเองดีเกินความเป็นจริงไปมากซึ่งเรียกว่า ตนเองในอุดมคติ (Ideal Self) และความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อตนเองอาจแตกต่างกันออกไปดังนี้

1. มีความรู้สึกที่ตนเองดีเด่นกว่าผู้อื่น มักพบมากในนักเรียนที่ได้รับการตามใจ โดยได้รับทุกสิ่งทุกอย่างที่ตนต้องการ ลักษณะการมองเช่นนี้ อาจเป็นผลเสียทำให้นักเรียนเกิดความประมาท ขาดความอดทน เพื่อพบความผิดหวังที่เกิดขึ้น

2. มีความรู้สึกที่ตนเองด้อยต่ำกว่าบุคคลอื่น เป็นการมองตรงข้ามกับประเภทแรกมักพบมากในนักเรียนที่ถูกบิดามารดาทอดทิ้ง ขาดความรัก ความอบอุ่นจากบิดามารดา ผลเสียที่ตามมาคือ จะขาดความไว้วางใจบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นคนหวาดระแวง ขาดความสุข และทำลายบุคลิกภาพของตนเองไปมาก

3. มีความรู้สึกที่ตนเองเป็นคนมีคุณค่า มักพบในนักเรียนที่ได้รับการยกย่องจากผู้ใหญ่ เช่น บิดามารดา ครูอาจารย์ นักเรียนจะรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง เพราะผู้ใหญ่มองตนเองอย่างยกย่องและเห็นว่ามีคุณค่า ลักษณะการมองคนดังกล่าวช่วยให้นักเรียนมองโลกในแง่ดีมีความสุขในสังคม

4. มีความรู้สึกเกลียดชังตนเอง มักพบในนักเรียนที่ถูกพ่อแม่เขี่ยย่นตี ทำทารุณต่าง ๆ หรือนักเรียนที่มีพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ที่ขาดความรับผิดชอบในตัวนักเรียน ขาดการอบรมเลี้ยงดูที่อบอุ่น ทำให้เติบโตไปพร้อมกับความอาฆาตพยาบาท

เอนกกุล กรีแสง (2521 : 170) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตนไว้ดังนี้

1. ความมุ่งหวังของพ่อแม่
2. เจตคติต่อสมาชิกในครอบครัว
3. ปัญหาทางครอบครัว
4. ลักษณะทางเศรษฐกิจ
5. ลักษณะทางร่างกาย
6. ระดับวุฒิภาวะ
7. อิทธิพลจากสื่อมวลชน
8. ความต้องการของโรงเรียน
9. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
10. เจตคติต่อเพื่อน
11. เจตคติของเพื่อน
12. ความเชื่อทางศาสนา

พรรณี (ชูทัย) เจนจิต (2533 : 502) ได้สรุปองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตนดังนี้

1. สภาพทางด้านร่างกาย
2. สติปัญญา
3. การยอมรับทางสังคม
4. อิทธิพลของครู
5. อิทธิพลทางวัฒนธรรม

6. อิทธิพลทางครอบครัว
7. สัญลักษณ์ของสภาพทางครอบครัว
8. ความสำเร็จและความล้มเหลว
9. ประสบการณ์ในช่วงแรกของชีวิต

ส่วน เฮอร์ เฮอร์ (เด่นดวง วราเวทย์ . 2534 :28 - 30; อ้างอิงมาจาก Hurlock .1973 : 325 – 326) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลักใหญ่ที่มีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตน สรุปได้ดังนี้

1. อิทธิพลทางลักษณะทางกาย ความเหมาะสมของรูปร่างลักษณะที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพทั้งทางตรงและทางอ้อม คือ เป็นตัวกำหนดความสามารถที่จะทำอะไร ๆ ได้หรือไม่ได้ ซึ่งนักเรียนจะมีเจตคติต่อลักษณะทางร่างกายของตนเองอย่างไรนั้น เป็นผลเนื่องมาจากการยอมรับของบุคคลรอบ ๆ ข้าง
2. ข้อบกพร่องของร่างกาย เป็นความบกพร่องของร่างกายที่เกิดขึ้นซึ่งจะมีผลกระทบกระเทือนใจของนักเรียน และทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อตนเองในทางลบ ขาดความเชื่อมั่นตนเอง เช่น แขนหัก พันหัก ตาเหล่ เป็นต้น
3. สุขภาพของร่างกาย นักเรียนที่มีสุขภาพร่างกายดีจะสามารถเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มได้ดีกว่านักเรียนที่อ่อนแอหรือนักเรียนที่มีสุขภาพไม่แข็งแรง ดังนั้นสุขภาพของร่างกายจึงเปรียบเสมือนเงาใจที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนามโนภาพแห่งตนของนักเรียน
4. อารมณ์ เป็นความรู้สึกเกี่ยวกับความกดดันทางด้านจิตใจ ความวิตกกังวลใจอารมณ์เคร่งเครียด ความแปรปรวนต่าง ๆ ความเหนื่อยอ่อน และความพึงพอใจเป็นผลเนื่องจากการยอมรับและเข้าใจที่บุคคลมีต่อตนเองและสภาพแวดล้อม
5. เครื่องแต่งกาย เป็นสิ่งที่สามารถบ่งบอกถึงสภาพของบุคคล ซึ่งถ้าเครื่องแต่งกายนั้นได้รับการยอมรับจากสังคม ก็จะทำให้บุคคลนั้นรู้สึกว่าตนมีคุณค่า
6. ชื่อเล่นและชื่อจริง เป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของบุคคล บุคคลจะมีความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจในตนเอง เช่น เมื่อชื่อของตนเองมีความคล้ายคลึงหรือสอดคล้องกับชื่อของบุคคลที่มีชื่อเสียง
7. สติปัญญา เป็นสิ่งหนึ่งซึ่งบ่งบอกถึงความสามารถ ซึ่งบุคคลจะเกิดการเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นอยู่เสมอ ผู้ที่มีสติปัญญาดำก็จะต่ำก็จะทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกด้อยในตนเอง
8. ระดับความทะเยอทะยาน เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตนของบุคคลมากซึ่งเกิดขึ้นมาจากการประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว บุคคลที่ประสบผลสำเร็จจะเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจและตั้งใจที่จะมุ่งไปสู่เป้าหมายที่สูง ๆ ขึ้นไป ซึ่งแตกต่างไปจากบุคคลที่ประสบกับความล้มเหลวที่มีแต่ความรู้สึกท้อถอย
9. รูปแบบของวัฒนธรรม จะมีผลต่อการกำหนดรูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก ซึ่งถ้าพฤติกรรมมีความสอดคล้องกับรูปแบบวัฒนธรรมของกลุ่มนั้นก็จะได้รับการยอมรับจากกลุ่มชนนั้น
10. อิทธิพลในสถานศึกษา เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตนของบุคคลไม่น้อยเช่นกัน ได้แก่ ความโอ้อำของสถานที่ ครู ผลการเรียน เป็นต้น เพราะสิ่งเหล่านี้มีผลต่อความเชื่อมั่น และความภาคภูมิใจของบุคคล
11. สถานภาพทางสังคม เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลทำให้บุคคลมีความต้องการที่จะพัฒนาบุคลิกภาพให้เป็นที่ยอมรับ เพราะการยอมรับหรือการเป็นที่นิยม (Popularity) ของกลุ่มจะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและเป็นการเพิ่มระดับการยอมรับของตนเอง

12. อิทธิพลในครอบครัว เนื่องจากครอบครัวเป็นสังคมแรกที่นักเรียนจะได้เรียน ดังนั้นเจตคติและพฤติกรรมที่บิดามารดาแสดงออกจึงมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนมาก

จากข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตนมากที่สุด คือ สภาพแวดล้อม ซึ่งสภาพแวดล้อมดังกล่าวสามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

1. สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับบุคคล คือ การที่เขามีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ เช่น พ่อแม่ เพื่อน ครู เป็นต้น

2. สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ คือ สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา เช่น อาคารสถานที่

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ในสภาพแวดล้อมนี้ จะนำไปสู่การพัฒนา มโนภาพแห่งตนและกลายมาเป็นศูนย์กลางของการรับรู้เกี่ยวกับตน ซึ่งเป็นแกนกลางของบุคลิกภาพและมีผลต่อรูปแบบพฤติกรรมของบุคคล

6. การวัดมโนภาพแห่งตน

การวัดมโนภาพแห่งตน (ล้วน และอังคณา สายยศ :2538 : 154 – 191) ได้อธิบายถึง ประเภทเครื่องมือในการวัดต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. การสังเกต (Observation) เครื่องมือวัดประเภทนี้จะต้องใช้ตัวบุคคล หรือครูมาทำหน้าที่วัด คือ ใช้ตาและหูเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการติดตามเฝ้าดูการแสดงพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มคน เมื่อได้พฤติกรรมที่สังเกตได้ก็บันทึกเอาไว้เพื่อกันการหลงลืม แล้วเก็บไว้สำหรับเป็นข้อมูลในการวิจัยต่อไป

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการวัดโดยใช้การสนทนาอย่างมีจุดมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์ที่เรากำหนดไว้ล่วงหน้าก่อน ระหว่างผู้ถูกสัมภาษณ์ และผู้สัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ที่ดีต้องฟังมากกว่าพูดเอง และไม่หุบเบา และยึดแนวทางตามวัตถุประสงค์ที่จะวัดและบันทึกไว้อย่างถูกต้อง เครื่องมือการสัมภาษณ์ก็เช่นเดียวกัน คือ ใช้ตัวบุคคลหรือครูเป็นผู้วัด แต่การสัมภาษณ์ใช้ปากเป็นเครื่องมือในการวัด เมื่อได้ผลอย่างไรก็บันทึกเอาไว้

3. แบบสอบถามและแบบสำรวจต่าง ๆ เครื่องมือประเภทนี้ประกอบด้วยแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบสำรวจ (Inventory) และแบบสอบถาม แต่ละประเภทต่างก็มีผู้นิยมใช้เป็นเครื่องมือในการวัดมาก

4. มาตรการจัดอันดับหรือการจัดอันดับคุณภาพ (Rating scale) การจัดอันดับคุณภาพเป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินค่าของสถานการณ์ หรือคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ไม่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขโดยตรงได้ เช่น การวัดความสะอาดร่างกาย ความประพฤติ หรือการทดสอบภาคปฏิบัติ เป็นต้น ลักษณะเหล่านี้เมื่อวัดแล้วต้องแปลงแต่ละลักษณะออกมาเป็นระดับต่าง ๆ กัน อาจจะออกมาเป็นคุณลักษณะของสิ่งนั้น เช่น ดีมาก , ดี , ปานกลาง , กลาง , ไม่ดี , ไม่ดีเลย หรือออกมาเป็นระดับตัวเลข โดยเรียงจากค่าดีมาก ไปจนถึงไม่ดีเลย ดังนี้ 5 , 4 , 3 , 2 , 1

5.แบบทดสอบ (Test) คือ ชุดของข้อคำถามที่สร้างอย่างมีระบบเพื่อใช้วัดพฤติกรรมของนักเรียนอาจจะวัดทางด้านสมอง (Affective domain) ทางด้านอารมณ์ (Cognitive domain) และทางด้านความเคลื่อนไหวทางร่างกาย (Psychomotor domain)

เทคนิคที่ใช้วัดมโนภาพแห่งตนนี้ แมคแคนด์เลส (McCandless.1967 : 260 – 263) ได้อธิบายไว้ว่าสามารถใช้วิธีการวัดได้หลายแบบ เช่น แบบตรวจสอบมาตราส่วนประมาณค่า Q – sort และกลวิธีระบายความในใจ ส่วนพรทิพย์ เกษะนันท์ (2517 : 14 – 16) ได้รวบรวมเทคนิคที่ใช้วัดมโนภาพแห่งตน ไว้ดังนี้

1. แบบการฉายออก (Projective technique) ซึ่งเป็นวิธีการที่ให้ผู้ทดลองได้แสดงออกด้วยความรู้สึกลึกซึ้ง โดยเจ้าของไม่รู้สึกขัดแย้ง และบุคคลอื่น ๆ ก็อาจไม่รู้ วิธีการเหล่านี้ คือ การวาดภาพ เติมประโยคให้สมบูรณ์ การเล่าเรื่องจากภาพ การใช้แบบทดสอบต่างๆ เช่น มาตราส่วนประมาณค่า Q – sort เป็นต้น

2. แบบมีแบบแผน (Informal technique) การใช้เทคนิคแบบนี้วัดมโนภาพแห่งตน จะใช้ทั้งแบบเป็นคำพูดและไม่เป็นคำพูด

การวัดมโนภาพแห่งตนจึงอาจเลือกใช้เทคนิคการวัดอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังกล่าวมาแล้วส่วนมากมักใช้การวัดมโนภาพแห่งตนอย่างมีแบบแผน โดยใช้แบบทดสอบแบบต่าง ๆ ลักษณะของแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนมีหลายลักษณะซึ่ง เจอร์ซิลด์ (Jersild.1952 :31) ได้ศึกษามโนภาพแห่งตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย จากการสำรวจ โดยให้กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เขียนอธิบายสิ่งที่ชอบ และไม่ชอบเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้ได้เขียนเกี่ยวกับลักษณะทางด้านร่างกาย สุขอนามัย บ้านและครอบครัว ความสนุกสนานในการพักผ่อนหย่อนใจ ความสามารถในทางกีฬา การเล่นเกมต่าง ๆ ความสามารถทางการเรียน ทักษะติดต่อโรงเรียน ความสามารถพิเศษ ทักษะทางสังคมและความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความชอบและไม่ชอบเกี่ยวกับตน บุคลิกลักษณะและความรู้สึกส่วนตัว ผลการสำรวจพบว่า เด็กที่มีอายุน้อยมีมโนภาพแห่งตนเกี่ยวกับร่างกาย รูปร่าง หน้าตา และการแต่งกายเป็นส่วนใหญ่ แต่เด็กที่มีอายุมากขึ้นจะมีมโนภาพแห่งตนด้านความรู้สึก และความสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นส่วนใหญ่

จากการสำรวจข้างต้น สเตรง (Strang . 1957 : 67 – 128) ได้นำวิธีการของ เจอร์ซิลด์ (Jersild.1952 :31) มาดัดแปลงเพื่อใช้ศึกษามโนภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่น โดยให้วัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเขียนรายงาน 3 เรื่อง คือ ฉันคิดว่าฉันเป็นคนอย่างไร คนอื่นคิดว่าฉันเป็นอย่างไร และ ฉันอยากเป็นคนอย่างไร ผลการสำรวจพบว่า เด็กวัยรุ่นตอนปลายซึ่งมีอายุประมาณ 18 –21 ปี จะสามารถประเมินตนเองได้มาก และลึกซึ้งกว่าเด็กวัยรุ่นตอนต้น นอกจากนั้นยัง ได้จำแนกมโนภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่นออกเป็น 4 ด้านคือ

1. ด้านความสามารถ ฐานะ บทบาท รูปร่างหน้าตา การแต่งกาย อารมณ์ ความเชื่อถือ และความทะเยอทะยาน

2. การแสดงออกทางอารมณ์

3. ลักษณะตนเองทางด้านสังคม

4. ลักษณะตนเองในอุดมคติ เช่น คิดอยากจะเป็นคนอย่างไร

ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือประเภท แบบสอบถาม ในการวัดมโนภาพแห่งตนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยภายในประเทศ

ในประเทศได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับมโนภาพแห่งตน ไว้หลายท่าน ดังนี้

สงศรี ศรีมุกดา (2511) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความสำเร็จทางการเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยม 4 ผลปรากฏว่า เพศ แผนวิชาและประเภทของโรงเรียน ไม่มี

อิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตน แต่เมื่อพิจารณาแต่ละด้านแล้วปรากฏว่านักเรียนชายและหญิงมีมโนภาพแห่งตนต่างกัน 4 ด้าน คือ ลักษณะทางร่างกาย ความสามารถทางด้านกีฬา และการเล่น นอกจากนี้พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ยกเว้นนักเรียนหญิงจากโรงเรียนหญิงล้วนมีความสัมพันธ์เป็นไปทางลบ ซึ่งหมายความว่า นักเรียนหญิงที่มีสำเร็จทางการเรียนสูงจะมีมโนภาพแห่งตนทางลบ

พรรทิวา รุจิพร (2512) ได้ศึกษาเปรียบเทียบนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนิสิตที่เรียนวิชาประเภทวิทยาศาสตร์ กับนิสิตที่เลือกเรียนอักษรศาสตร์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2511 จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับมโนภาพแห่งตนเองของ Gough และ Heilburn ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2514) ได้ศึกษามโนภาพแห่งตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โดยดัดแปลงแบบทดสอบของเพียร์และแอร์ิส และอาศัยแนวคิดของกัลฟและอัลบรันแบ่งมโนภาพแห่งตนออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านค่านิยมเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและด้านการปรับตัวทางอารมณ์ แบบทดสอบเป็นข้อความในทางบวกและทางลบ จำนวน 65 ข้อ การให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1

สมชัย ชินะตระกูล (2517) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตน ความเชื่อแบบฝังใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยส่วนกลาง จำนวน 280 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้น ป.กศ. ปีที่ 2 จำนวน 137 คน และชั้น ป.กศ. สูง จำนวน 143 คน ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อแบบฝังใจสัมพันธ์กันในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับตนตามอัตภาพยกเว้นนักศึกษา ป.กศ. สูง ปีที่ 2 และสัมพันธ์กันในทางบวกกับความแตกต่างระหว่างตนเองส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสัมพันธ์กันในทางบวกกับตนตามอัตภาพ ยกเว้นนักศึกษา ป.กศ. สูง ปีที่ 2 และสัมพันธ์กันตามปณิธาน ยกเว้นนักศึกษาชาย นักศึกษาที่มีตนตามอัตภาพสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีตนตามอัตภาพต่ำ

รุ่งนภา ทิฆะ (2522) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายในภายนอกตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย 200 คน นักเรียนหญิง 200 คน อายุ 10 - 13 ปี จากนักเรียน ป. 3 - 6 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยปรากฏว่า มโนภาพแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอกตน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มีมโนภาพแห่งตนและความเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอกตนสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนสูงกว่าและแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับนักเรียนที่มีมโนภาพแห่งตนและความเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอกตนต่ำ มโนภาพแห่งตนและความเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอกของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่มีความแตกต่างกัน

รุ่งนภา ทิฆะ (2522) ได้ศึกษามโนภาพแห่งตนของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยนำแบบทดสอบของจูไรต์นั เปรมซ์เรียร์ (2521) แปลไว้มาดัดแปลง ได้ข้อความที่บรรยายความรู้สึกของตนเองทั้งทางบวกและทางลบ จากจำนวน 27 ข้อ โดยใช้แบบประเมิน 2 ระดับ คือ จริง และไม่จริง คำนวณค่าความเชื่อมั่นจากสูตร KR - 21 ได้ 0.87

อมรสุดา ราชกรกิจ (2528) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ปีการ

ศึกษา 2528 จำนวน 163 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า มโนภาพแห่งตนของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนชายส่งศรี ศรีมุกดา (2511) ได้แปลแบบทดสอบของเพียร์และแฮร์ริส แล้วนำมาศึกษามโนภาพแห่งตนของเด็กไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีความเชื่อมั่น 0.88

นิจวรรณ ทางาม (2533 : 451-452) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับมโนภาพแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดเชียงราย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 437 คน และใช้แบบสอบถามมโนภาพแห่งตนฉบับมาตรฐานของเพียร์-แฮร์ริส ซึ่งปรับปรุงโดยกรรณิการ์ ภูประเสริฐ และศิริบุรณ์ ศรีทานันท์ ผลการวิจัยพบว่าคะแนนมโนภาพแห่งตนด้านพฤติกรรม ด้านสติปัญญา และสถานภาพในโรงเรียนด้านความเป็นคนน่านิยม และมโนภาพแห่งตนโดยส่วนรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน มีคะแนนมโนภาพแห่งตนด้านพฤติกรรม และด้านสติปัญญา และสถานภาพในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนมโนภาพแห่งตนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

สมศรี จัตราวัฒนา (2535) ได้สร้างแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้รูปแบบการสร้างแบบทดสอบจากแบบสำรวจของเจอร์ซิลด์ (Jersild. 1952) แบบทดสอบ The Children's Self - Concept Scale (Piers and Harris . 1969) แบบทดสอบ Self - Concept Report Scale (Combs, super and Courson. 1963) และแบบทดสอบ Self Description Questionnaire (Marsh and Smith. 1981) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 2 ระดับ เขียนประโยคบอกเล่าบรรยายคุณลักษณะของบุคคลทั้งทางบวกและทางลบ จำนวน 126 ข้อ คำนวณค่าความเชื่อมั่นจากสูตร KR -20 ได้ 0.91 ที่มโนภาพแห่งตนทางบวกมากกว่านักเรียนหญิง

7.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ในต่างประเทศได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับมโนภาพแห่งตน ไว้หลายท่าน ดังนี้

เจอร์ซิลด์ (Jersild. 1952 : 31) ได้ศึกษามโนภาพแห่งตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย จากการสำรวจให้กลุ่มตัวอย่างเขียนอธิบายสิ่งที่ชอบและไม่ชอบเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้เขียนเกี่ยวกับลักษณะทางด้านร่างกาย สุขภาพอนามัย บ้านและครอบครัว ความสนุกสนานในการพักผ่อนหย่อนใจ ความสามารถทางด้านกีฬา และการละเล่นต่าง ๆ ความสามารถในการเขียน ทักษะติดต่อโรงเรียน ความสามารถพิเศษ ทักษะทางสังคมและความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความชอบและไม่ชอบเกี่ยวกับตน บุคลิกลักษณะและความรู้สึกส่วนตัว ผลจากการสำรวจพบว่าเด็กที่มีอายุน้อยมีมโนภาพแห่งตนเกี่ยวกับทางด้านร่างกาย รูปร่างหน้าตา และการแต่งกายเป็นส่วนใหญ่ แต่เด็กที่มีอายุมากขึ้นจะมีมโนภาพแห่งตนทางด้านความรู้สึกและความสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นส่วนใหญ่

เพียร์ส และแฮร์ริส (Piers and Harris. 1954) ศึกษาโมภาพแห่งตนของเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิงในระดับ 3, 6 และ 10 ผลปรากฏว่า มโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 มโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์กับ ไอ.คิว. อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 นักเรียนในระดับ 3 และ 10 มีมโนภาพแห่งตนสูงกว่าระดับชั้น 6 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

สแตรง (Strang. 1957 : 67-128) ได้นำวิธีการของเจอร์ซิลด์มาดัดแปลงเพื่อใช้ศึกษามโนภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่น โดยให้เด็กวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างเขียนรายงาน 3 เรื่อง คือ "ฉันคิดว่าฉันเป็นคนอย่างไร"

“คนอื่นคิดว่าฉันเป็นคนอย่างไร” และ “ฉันอยากเป็นคนอย่างไร” ผลการสำรวจพบว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลายซึ่งมีอายุประมาณ 18 - 21 ปี จะสามารถประเมินตนเองได้มากและลึกซึ้งกว่าเด็กวัยรุ่นตอนต้น นอกจากนี้ยังได้จำแนกมโนภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่นออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านความสามารถ ฐานะ บทบาท รูปร่างหน้าตา การแต่งกาย อารมณ์ ความเชื่อถือและความทะเยอทะยาน

2. การแสดงออกทางอารมณ์

3. ลักษณะตนเองทางด้านสังคม

4. ลักษณะตนเองในอุดมคติ เช่น คิดอยากเป็นคนอย่างไร

โคมบี้ , ซูเปอร์, และโคสัน (Combs Super and Courson. 1963) ได้สร้างแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนสำหรับเด็กวัยรุ่นที่มีชื่อเสียงมากฉบับหนึ่ง ลักษณะของแบบทดสอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อความที่เขียนเป็นประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับตนเองทั้งในทางบวกและทางลบ จำนวน 18 คู่ เช่น “คนทั่วไปอยากให้ฉันอยู่เคียงข้างเขา” “ไม่มีใครสนใจว่าจะมีฉันหรือไม่” “ฉันไม่คิดว่าฉันจะเป็นคนฉลาด” ผู้ถูกทดสอบจะเป็นผู้ประเมินตนเองแบบทดสอบฉบับนี้ไม่ได้รายงานค่าความเชื่อมั่นไว้ แต่ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามสภาพ โดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการประเมินตนเองของครูกับคะแนนการประเมินค่าที่นักเรียนตอบ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้พบว่าไม่นัยสำคัญทางสถิติ แต่ต่อมาได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมและนำมาใช้กับงานวิจัยทั่วไป

เพียร์ และแฮร์ริส (Piers and Harris. 1964) ได้สร้างแบบทดสอบที่มีชื่อเสียงมากฉบับหนึ่ง คือ The Piers - Harris. Self - Concept Scale เป็นแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนสำหรับเด็กอายุระหว่าง 8-16 ปี โดยนำคุณลักษณะของเด็กที่ได้จากการสำรวจของ ของเจอร์ซิลด์ มาเขียนประโยคบอกเล่าครอบคลุมลักษณะเกี่ยวกับตนทั้งในทางบวกและทางลบจำนวนเท่า ๆ กัน ซึ่งแต่ละประโยคจะมีระดับความเข้มของการประเมินมโนภาพแห่งตนแตกต่างกัน เพียร์ และแฮร์ริส ได้จัดแบ่งข้อความในแบบวัดนี้ออกเป็น 7 องค์ประกอบ คือ แสดงลักษณะทางด้านพฤติกรรมทางสังคม แสดงลักษณะทางสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียน แสดงลักษณะทางรูปร่างลักษณะและคุณลักษณะ แสดงลักษณะทางความวิตกกังวล แสดงลักษณะความเป็นคนที่น่านิยมแสดงลักษณะความสุขและความพอใจและแสดงลักษณะที่เป็นส่วนรวม ข้อความแต่ละข้อความของแบบทดสอบมีคำตอบ 2 คำตอบ คือ จริงและไม่จริง ผู้ตอบแบบทดสอบต้องเลือกคำตอบเดียว คือ ถ้าข้อความตรงกับความจริงของผู้ตอบก็ให้เขียนเครื่องหมาย / ในช่องจริงและถ้าข้อความใดไม่ตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบก็ให้เขียนเครื่องหมาย / ในช่องไม่จริงสำหรับการให้คะแนน ถ้าคำตอบข้อใดแสดงว่าบุคคลนั้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองในทางลบ ข้อนั้นจะไม่ได้คะแนน แบบทดสอบฉบับนี้หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบซ้ำได้ 0.77

คูเปอร์สมิท (Coopersmith. 1967) ได้สร้างแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนที่เรียกว่า The Self - Esteem Inventory เพื่อใช้กับเด็กอายุระหว่าง 10 - 16 ปี แบบทดสอบนี้มี 58 ข้อ แต่ละข้อได้จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ โดยประเมินความเข้มของข้อความที่แสดงถึงความมีมโนภาพแห่งตนว่าสูง - ต่ำเพียงใด จากนั้นนำไปให้กลุ่มตัวอย่างประเมินตนเองแบบมาตราส่วนประมาณค่า 2 ระดับ แบบทดสอบแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ มโนภาพด้านสังคม มโนภาพกับเพื่อนสนิท มโนภาพกับพ่อแม่ และมโนภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการตอบเพียงแต่พิจารณาข้อความนั้นว่า “ใช่ฉัน” หรือ “ไม่ใช่ฉัน” แบบทดสอบนี้มีค่าความเชื่อมั่น 0.88 ถ้าได้คะแนนสูงแสดงว่ามีมโนภาพแห่งตนสูง

ไดซัน (Daison. 1967) ได้ศึกษามโนภาพแห่งตนของนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ที่จัดแบ่งตามระดับความสามารถทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น 7 จากโรงเรียน 2 ประเภท คือ โรงเรียนที่จัดกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถหลายระดับคละกัน จำนวน 323 คน และโรงเรียนที่จัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถ จำนวน 324 คน เครื่องมือที่ใช้ในการการวิจัยคือ Index of Adjustment and value และแบบวัดมโนภาพแห่งตนด้านการเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนชาย หญิง ไม่มีความแตกต่างในด้านการยอมรับตนเอง และมโนภาพแห่งตนทางด้านการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีมโนภาพแห่งตนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

เปอร์คีย์ (Purkey. 1970) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่าผู้ที่มีมโนภาพทางที่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ที่มีมโนภาพแห่งตนในทางที่ไม่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

เนลส์ (Nail. 1971 : 138 – A) ศึกษาโมภาพแห่งตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนเกรด 6, 7, 8 และ 9 จำนวน 975 คน โดยใช้ The State Assument Test และ National Standardized Test วัดมโนภาพแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามลำดับ พบว่า เมื่อโรงเรียนจัดโครงการให้นักเรียนได้มีการพัฒนามโนภาพแห่งตนแล้ว ทุกชั้นมีมโนภาพแห่งตนเพิ่มขึ้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็สูงขึ้นตาม ซึ่งสรุปได้ว่า การเพิ่มมโนภาพแห่งตนในทางที่ดีจะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโคช (Koch. 1972 : A) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเกรด 6 จำนวน 602 และครู จำนวน 26 คน ในรัฐวิสคอนซินพบว่า มโนภาพแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์ในทางบวก ซึ่งหมายความว่า ผู้ที่มีมโนภาพแห่งตนในทางที่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง และผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำจะมีมโนภาพแห่งตนในทางที่ไม่ดี

เฮเนน (Henien. 1978) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และการบรรลุผลทางการศึกษาด้วยการศึกษาระยะยาวกับเด็กนักเรียน เกรด 10 แต่ละปีจะวัดมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในโรงเรียน สถิติปัญญสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและการบรรลุผลทางการศึกษาจนครบ 4 ปี พบว่า มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในโรงเรียนสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและการบรรลุผลทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ผู้มีผลสัมฤทธิ์สูงมีมโนภาพแห่งตนในทางที่ดีมากกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ

สจ๊วต (Stewart. 1978 : 1518 – A) ได้นำแบบทดสอบของเพียร์และแฮร์ริสมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ โดยใช้วิธีแบบทดสอบซ้ำในช่วงระยะ 12 สัปดาห์ กับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 8 ปี 3 เดือน ถึง 12 ปี 5 เดือน ซึ่งกำลังศึกษาในระดับประถมศึกษา และอีกกลุ่มหนึ่งมีอายุ 12 ปี ถึง 15 ปี 7 เดือน ในระดับมัธยมศึกษา และมอแรน (Moran. 1978 : 6020 – A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพของแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตน 3 ฉบับ คือ

1. Barksdale Self – Esteem Test
2. The Tennessee Self – Concept Scale
3. The Piers – Harris Children's Self - Concept Scale

มอแรน ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับ 7 ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า The Piers – Harris Children's Self - Concept Scale เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดมโนภาพแห่งตนได้โดยไม่ต้องใช้เครื่องมืออื่นประกอบ

ปาโซ (Pasao. 1979) ได้สร้างแบบประเมินที่ชื่อว่า The Pasao Self-Concept Rating Scale สำหรับเด็กวัยรุ่นประเทศฟิลิปปินส์ เป็นแบบประเมินชนิด 5 ระดับ ข้อความที่ใช้ประเมินเป็นข้อความที่บรรยายคุณลักษณะและความคิดต่างๆ เกี่ยวกับเด็กมัธยม จำนวน 100 ข้อ แบ่งเป็น 10 องค์ประกอบ แบบทดสอบนี้วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นจากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ 0.93

/มิลล์ (ปาจริย์ วัชวัลลคุ. 2527 : 20 ; อ้างอิงจาก Mill. 1975 : 3388 – A) ได้ศึกษามโนภาพแห่งตนเกี่ยวกับตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาในชั้นเรียนปกติ กับที่เรียนแบบไม่มีชั้นเรียน ผลการศึกษาปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในผู้เรียนที่เรียนในชั้นเรียนปกติ และผู้เรียนที่เรียนแบบไม่มีชั้นเรียน

/มวัมเวนดา และมวัมเวนดา (มยุรี สิงห์โทราช. 2536 : 30 ; อ้างอิงจาก Mwamwenda and Mwamwenda. 1988 : 3078) ทำการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นเพศชายจำนวน 1,042 คน และนักเรียนเพศหญิงจำนวน 1,517 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีระดับมโนภาพแห่งตนสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชา คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ดีกว่านักเรียนที่มีระดับมโนภาพแห่งตนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านสูงกว่าระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันมีมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านต่างกัน
4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนทั้งในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนเทศบาล 5 อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ระดับชั้นละ 2 ห้องเรียน รวม 299 คน ซึ่งได้รับการจัดห้องเรียนแบบคละกัน โดยทุกระดับชั้นจะประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ซึ่งจำแนกได้โดยใช้คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกวิชาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 มาจัดเรียงลำดับ แล้วจัดแบ่งกลุ่ม สูง ปานกลาง และต่ำ ด้วยเทคนิค 33 % ของเคอร์ตัน (Allen and Yen.1979 : 121) ดังแสดงในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทศบาล 5โดยจำแนกตามระดับชั้นเรียน และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ระดับชั้นเรียน	ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ประถมศึกษาปีที่ 4	32	34	32	98
ประถมศึกษาปีที่ 5	33	35	33	101
ประถมศึกษาปีที่ 6	33	34	33	100
รวม	98	103	98	299

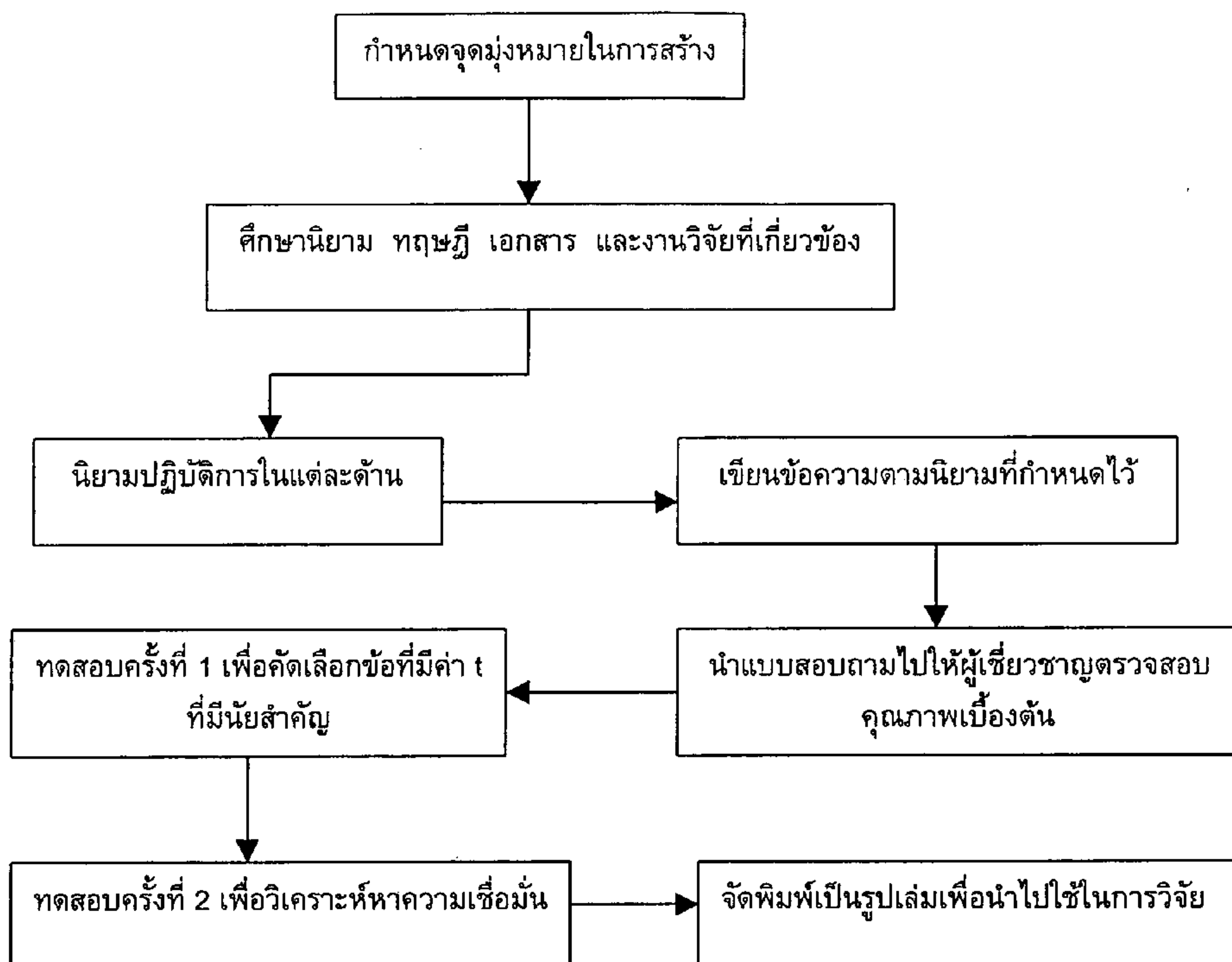
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามวัดมโนภาพแห่งตนแบบข้อความที่มีด้านละ 10 ข้อ โดยวัดตามด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านความสามารถทางร่างกาย (Physical Abilities)
2. ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical Appearance)
3. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (Friend Relations)
4. ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง (Parent Relations)
5. ด้านความสามารถในการอ่าน (Reading)
6. ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ (Maths)
7. ด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน (General School)

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

แบบสอบถามมโนภาพแห่งตน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง ดังภาพประกอบ ดังนี้

ภาพประกอบ 3 ลำดับขั้นการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

จากภาพประกอบ 3 เป็นการแสดงลำดับขั้นการสร้างแบบสอบถามมโนภาพแห่งตน ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม

เพื่อสร้างแบบสอบถามวัดมโนภาพแห่งตนที่มีคุณภาพ สำหรับนำไปใช้ในการวิจัย ตามคุณลักษณะด้านต่าง ๆ จำนวน 7 ด้าน คือ

1. มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกาย (Physical Abilities)
2. มโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical Appearance)
3. มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (Friend Relations)
4. มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง (Parent Relations)
5. มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่าน (Reading)

6. มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ (Maths)

7. มโนภาพแห่งตนด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน (General School)

2. ศึกษาปริมาณ ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพแห่งตน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม คือ แบบทดสอบ The Piers – Harris Self Concept Scale (Piers and Harris. 1969) แบบทดสอบ The Self - Concepts Report Scale (Combs , Super and Courson. 1963) แบบทดสอบของมาร์ชและโอเนลล์ Self Description Questionnaire – I (SDQ I) (Marsh and O' Neell. 1984 : 53 – 174)

3. นิยามปฏิบัติการของการวัดมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกาย ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ และด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน ด้านละ 20 ข้อ รวมทั้งหมด 140 ข้อ

4. เขียนข้อคำถามตามจุดมุ่งหมายและคำนิยามที่กำหนดให้ครอบคลุม

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในข้อ 4 ไปให้ประธานที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รศ. อังคณา สายยศ ตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องกับนิยามที่กำหนด แล้วนำไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดย ให้ผู้เชี่ยวชาญทางการวัดผลการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ รศ.ดร.ส.วาสนา ประवालพุกษ์ รศ.นิภา ศรีไพโรจน์ ดร.ละเอียด รัชต์เผ่า และผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาจำนวน 2 ท่าน ได้แก่ อ.อุทัยทิพย์ จันทรเพ็ญ และ อ. สุมาลี เมืองหนู เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามในแต่ละด้านเป็นรายข้อ ได้ผลดังนี้ มโนภาพด้านความสามารถทางร่างกาย จำนวน 20 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.00 – 1.00 คัดเลือกไว้จำนวน 18 ข้อคือข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 ด้านลักษณะทางกายภาพ จำนวน 20 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.00 – 1.00 คัดเลือกไว้จำนวน 18 ข้อ คือข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน จำนวน 20 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.20 – 1.00 คัดเลือกไว้จำนวน 18 ข้อคือข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง จำนวน 20 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 คัดเลือกไว้ทั้งหมด ด้านความสามารถในการอ่าน จำนวน 20 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 คัดเลือกไว้ทั้งหมด ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ จำนวน 20 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 คัดเลือกไว้ทั้งหมด และด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน จำนวน 20 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 คัดเลือกไว้ทั้งหมด

6. นำแบบสอบถามที่ได้ในขั้นที่ 4 ไปทดลองสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ในโรงเรียนเทศบาล 4 จังหวัดราชบุรี จำนวน 80 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนแล้วทำการวิเคราะห์ข้อความเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ แล้ววิเคราะห์ด้วย t-test เพื่อคัดเลือกข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญ ในกรณีที่มีจำนวนข้อมากกว่าที่ต้องการจะพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t สูงสุด และวัดได้ครอบคลุมตามนิยามไว้ ซึ่งได้ผลดังนี้

6.1 มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกาย จำนวน 18 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.70 – 6.33 คัดเลือกไว้ 10 ข้อคือข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 3.32 - 6.33

6.2 มโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพ จำนวน 18 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.52 – 6.92 คัดเลือกไว้ 10 ข้อคือข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 4.28 - 6.33

6.3 มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน จำนวน 18 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.36 – 6.56 คัดเลือกไว้ 10 ข้อคือข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 3.83 – 6.56

6.4 มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.41 – 4.40 คัดเลือกไว้ 10 ข้อคือข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 3.96 – 6.56

6.5 มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่าน จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 – 6.22 คัดเลือกไว้ 10 ข้อคือข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 3.72 – 6.22

6.6 มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.00 – 7.97 คัดเลือกไว้ 10 ข้อคือข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 3.19 – 7.97

6.7 มโนภาพแห่งตนด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.42 – 5.69 คัดเลือกไว้ 10 ข้อคือข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 3.73 – 5.69

7. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 6 ไปทดลองครั้งที่ 2 กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนเทศบาล 4 จังหวัดราชบุรี จำนวน 80 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วทำการตรวจให้คะแนนเช่นเดียวกับข้อ 6 เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมโนภาพแห่งตนด้านมโนภาพแห่งตนดังนี้

7.1 มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกาย จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.89

7.2 มโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพ จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.69

7.3 มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.79

7.4 มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.81

7.5 มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่าน จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.52

7.6 มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น

0.86

7.7 มโนภาพแห่งตนด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.75

7.8 มโนภาพแห่งตนรวมทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.92

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นรูปเล่มเพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดมโนภาพแห่งตน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่เห็นว่าเป็นจริงตามลักษณะของตนเอง

มโนภาพแห่งตนด้าน	ข้อความ	ระดับความรู้สึก		
		จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
ความสามารถทางร่างกาย	0.ข้าพเจ้ามีความสามารถทางร่างกายและการประสานกล้ามเนื้อได้อย่างดี.....			
	00.ข้าพเจ้าเป็นคนมีสุขภาพดี.....			

มโนภาพแห่งตนด้าน	ข้อความ	ระดับความรู้สึก		
		จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
ลักษณะทางกายภาพ	0. ข้าพเจ้ามีใบหน้าที่สวยงาม.....			
	00.ข้าพเจ้ามีรูปร่างหน้าตาดี.....			
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	0. ข้าพเจ้ารักและเข้าใจเพื่อน.....			
	00. ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจในการพูดคุยกับเพื่อน.....			
ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	0. ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง....			
	00. ข้าพเจ้ามักสร้างปัญหาให้กับผู้ปกครอง...			
ความสามารถในการอ่าน	0. ข้าพเจ้าสนใจในการอ่านหนังสือ.....			
	00. ข้าพเจ้าไม่มีความสามารถในการอ่าน....			
ความสามารถทางคณิตศาสตร์	0.ข้าพเจ้าเป็นคนเก่งวิชาคณิตศาสตร์.....			
	00.ข้าพเจ้าเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่เข้าใจ.....			
ด้านการเรียนและ กิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน	0.ข้าพเจ้าเรียนรู้ได้เร็ว.....			
	00.ข้าพเจ้าไม่กล้าออกไปตอบปัญหาหน้าชั้นเรียน.....			

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวก

ความรู้สึกหรือความคิดเห็น	จริง	ให้ 2 คะแนน
ความรู้สึกหรือความคิดเห็น	ค่อนข้างจริง	ให้ 1 คะแนน
ความรู้สึกหรือความคิดเห็น	ไม่จริง	ให้ 0 คะแนน

ข้อความทางลบ

ความรู้สึกหรือความคิดเห็น	จริง	ให้ 0 คะแนน
ความรู้สึกหรือความคิดเห็น	ค่อนข้างจริง	ให้ 1 คะแนน
ความรู้สึกหรือความคิดเห็น	ไม่จริง	ให้ 2 คะแนน

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อโรงเรียนเทศบาล 5 เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอน เพื่อนัดหมายวันเวลาที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เตรียมแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้แต่ละครั้ง

3. วางแผนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ขอความร่วมมือจากอาจารย์ประจำชั้น และอาจารย์ประจำวิชา ในการใช้แบบสอบถามวัดมโนภาพแห่งตน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมีนาคม 2545 ปีการศึกษา 2544 อธิบายให้อาจารย์ที่ให้ความร่วมมือ และนักเรียนเข้าใจในวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำแบบสอบถาม

4. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้กลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ และตรวจให้คะแนนแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามในแต่ละด้านใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.2539 : 248 - 249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม
	$\sum R$ แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามมโนภาพแห่งตน โดยใช้ t – test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.2536 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม
	$\bar{X}_H$ แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$ แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2 แทน	คะแนนแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2 แทน	คะแนนแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n_H แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
 n_L แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโนภาพแห่งตน โดยใช้สูตรของ ครอนบัค (Cronbach Coefficient Alpha) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ.2536 :170 – 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 สถิติเพื่อการทดสอบสมมติฐาน ข้อ 1 โดยการคำนวณจากสูตร t – test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.2540 : 240)

$$t = \frac{\bar{X} - \mu_0}{S / \sqrt{n}}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 μ_0 แทน คะแนนครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม
 S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 n แทน จำนวนนักเรียน

2.3 สถิติเพื่อการทดสอบสมมติฐาน ข้อ 2 , 3 และ 4 โดยการคำนวณจากสูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทิศทาง (Two – way Analysis of Variance) แบบ Several Observations Per Cell (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 101 - 104) มีสูตรดังนี้

Source of Variation	SS	df	MS	F
Row	SS_R	$r-1$	$\frac{SS_R}{df_C}$	$F_{(R)} = \frac{MS_R}{MR_E}$
Column	SS_C	$c-1$	$\frac{SS_C}{df_C}$	$F_{(C)} = \frac{MS_C}{MR_E}$
Interaction	$SS_{(RC)}$	$(r-1)(c-1)$	$\frac{SS_{RC}}{df_{RC}}$	$F_{(RC)} = \frac{MS_{RC}}{MR_E}$
Error	SS_E	$rc(n-1)$	$\frac{SS_E}{df_E}$	
Total	SS_T	$Rcn-1$		

2.4 สถิติทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ คำนวณโดยวิธีของเชฟเฟ (Scheff 'e) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 321) มีสูตรดังนี้

$$S = \sqrt{(K-1)F_{\alpha}(df_1, df_2)} \sqrt{MS_E \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}$$

เมื่อ S แทน ค่าวิกฤติของ Scheffe's S-test
 k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ
 $\alpha(df_1, df_2)$ แทน เปิดค่า F ในตารางการแจกแจงค่า F ที่ระดับนัยสำคัญที่กำหนดตอนทดสอบ ANOVA df_1 คือค่า df_C หรือ df_R
 df_2 คือค่า df_W หรือ df_E
 n_1, n_2 แทน เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

ในการวิจัยข้อที่ 2 ครั้งนี้คำนวณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for windows (Statistical Package for the Social Science) (SPSS inc. 1985 : 165 – 171)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	ผลบวกของกำลังสอง
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ
MS	แทน	คะแนนความแปรปรวน
F	แทน	ค่านัยสำคัญของการแจกแจง F
A	แทน	ระหว่างระดับชั้นเรียน
B	แทน	ระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X	แทน	มโนภาพแห่งตน
X_1	แทน	มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกาย
X_2	แทน	มโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพ
X_3	แทน	มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน
X_4	แทน	มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง
X_5	แทน	มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่าน
X_6	แทน	มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์
X_7	แทน	มโนภาพแห่งตนด้านความการเรียนรู้และกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน
X_t	แทน	มโนภาพแห่งตนรวมทุกด้าน
L	แทน	ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
M	แทน	ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
H	แทน	ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ย คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบนัยสำคัญ ของมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านเมื่อวิเคราะห์จำแนกตามระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน

3. เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ต่างกัน
4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันที่มีผลต่อมโนภาพแห่งตนโดยจำแนกตามแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คะแนนเฉลี่ย คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบนัยสำคัญ ของมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านเมื่อวิเคราะห์จำแนกตามระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้นำคะแนนมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านโดยมีคะแนนด้านละ 20 คะแนนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ย คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบนัยสำคัญมโนภาพแห่งตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

X	ประถมศึกษาปีที่ 4											
	H			M			L			รวมทุกกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S	t	$\bar{X}$	S	t	$\bar{X}$	S	t	$\bar{X}$	S	t
X ₁	9.63	1.79	-1.17	8.88	1.59	-4.11	9.59	1.76	-1.32	9.36	1.73	-3.76
X ₂	9.69	2.76	-0.64	9.29	4.60	-0.90	13.66	5.29	3.92**	10.85	4.74	1.77*
X ₃	9.63	1.79	-1.17	13.24	5.23	3.61**	12.19	4.92	2.52**	11.71	4.52	3.72**
X ₄	14.94	4.54	6.16**	15.15	4.67	6.43**	14.50	5.38	4.73**	14.86	4.83	9.92**
X ₅	18.03	3.78	12.02**	17.62	4.03	11.02**	13.19	5.21	3.47**	16.31	4.85	12.88**
X ₆	15.78	4.56	7.17**	15.15	4.67	6.43**	14.50	5.38	4.73**	15.14	4.86	10.49**
X ₇	9.30	1.36	-2.95	7.76	1.26	-10.36	7.75	1.37	-9.30	7.85	1.02	-21.5
X _t	85.68	11.01	8.06**	87.09	13.21	7.54**	79.00	23.39	2.18*	84.69	15.64	9.24**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์และรวมทุกด้าน มีค่าสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนมีมโนภาพแห่งตนในด้านดังกล่าวค่อนข้างสูง ส่วนมโนภาพแห่งตนในด้านความสามารถทางร่างกาย ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน และด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน

มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับปานกลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนมีมโนภาพแห่งตนในด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานมโนภาพแห่งตนแต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 1.36 – 4.56 แสดงว่ามีการกระจายของคะแนนแตกต่างกันค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณามโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านมีคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.01 แสดงว่ามีการกระจายของคะแนนมาก

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์และรวมทุกด้าน มีค่าสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนมีมโนภาพแห่งตนในด้านดังกล่าวค่อนข้างสูง ส่วนมโนภาพแห่งตนในด้านความสามารถทางร่างกาย ด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับปานกลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนมีมโนภาพแห่งตนในด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานมโนภาพแห่งตนแต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 1.26 – 5.23 แสดงว่ามีการกระจายของคะแนนแตกต่างกันค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณามโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านมีคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 13.21 แสดงว่ามีการกระจายของคะแนนมาก

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตน ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ มีค่าสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนรวมทุกด้านมีค่าสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนมีมโนภาพแห่งตนในด้านดังกล่าวค่อนข้างสูง ส่วนมโนภาพแห่งตนในด้านความสามารถทางร่างกาย และด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับปานกลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนมีมโนภาพแห่งตนในด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานมโนภาพแห่งตนแต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 1.37 – 5.38 แสดงว่ามีการกระจายของคะแนนแตกต่างกันค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณามโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านมีคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 23.39 แสดงว่ามีการกระจายของคะแนนมาก

เมื่อพิจารณารวมทุกกลุ่ม พบว่าคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพมีค่าสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ มีค่าสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนรวมทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ย คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบนัยสำคัญ มโนภาพแห่งตนของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5

X	ประถมศึกษาปีที่ 5											
	H			M			L			รวมทุกกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S	t	$\bar{X}$	S	t	$\bar{X}$	S	t	$\bar{X}$	S	t
X ₁	9.18	1.31	-3.59	8.63	1.00	-8.11	9.30	1.36	-2.95	9.03	1.25	-8.08
X ₂	15.27	4.69	6.45**	14.00	4.43	5.35**	16.36	4.61	7.92**	15.19	4.63	11.28**
X ₃	15.91	4.55	7.46**	13.83	4.60	4.93**	14.18	4.50	5.33**	14.62	4.60	10.04**
X ₄	15.09	4.55	6.42**	14.77	4.62	6.11**	13.91	4.40	5.10**	14.59	4.51	10.20**
X ₅	16.73	4.40	8.78**	15.89	4.55	7.66**	16.73	4.40	8.78**	16.44	4.42	14.64**
X ₆	15.09	4.55	6.42**	14.77	4.62	6.11**	13.90	4.40	5.09**	14.59	4.51	10.20**
X ₇	9.64	1.52	-1.36	9.03	2.60	-2.18	9.18	1.31	-3.59	7.75	1.37	-16.07
X _t	95.27	13.00	11.16**	89.89	12.78	9.21**	92.39	13.43	9.57**	92.47	13.13	17.15**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตน ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์และรวมทุกด้าน มีค่าสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนมีมโนภาพแห่งตนในด้านดังกล่าวค่อนข้างสูง ส่วนมโนภาพแห่งตนในด้านความสามารถทางร่างกาย และด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับปานกลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนมีมโนภาพแห่งตนในด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานมโนภาพแห่งตนแต่ละด้านของนักเรียนทั้งสามกลุ่มมีค่าตั้งแต่ 1.31 – 4.69 1.00 – 4.62 1.31 – 4.61 ตามลำดับ แสดงว่ามีการกระจายของคะแนนแตกต่างกันค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณามโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านของนักเรียนทั้งสามกลุ่มมีคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 13.00 12.78 13.43 ตามลำดับ แสดงว่ามีการกระจายของคะแนนมาก

เมื่อพิจารณารวมทุกกลุ่ม พบว่าคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ และรวมทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของมโนภาพแห่งตนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

X	ประถมศึกษาปีที่ 6											
	H			M			L			รวมทุกกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S	t	$\bar{X}$	S	t	$\bar{X}$	S	t	$\bar{X}$	S	t
X ₁	13.36	18.47	1.04	9.03	2.60	-2.18	9.64	1.52	-1.36	10.66	10.82	0.61
X ₂	14.33	5.62	4.42**	13.88	5.30	4.27**	17.82	3.91	11.48**	15.33	5.26	10.06**
X ₃	17.00	4.31	9.32**	16.82	4.37	9.10**	17.27	4.20	9.94**	17.03	4.25	16.35**
X ₄	15.09	4.55	6.42**	14.62	4.60	5.86**	15.09	4.55	6.42**	14.93	4.53	10.96**
X ₅	17.27	4.20	9.94**	15.24	4.56	6.70**	16.09	4.66	7.50**	16.19	4.51	13.76**
X ₆	15.09	4.55	6.42**	14.62	4.60	5.86**	15.09	4.55	6.42**	14.93	4.53	10.96**
X ₇	14.18	4.50	5.33**	12.19	4.92	2.52**	13.24	5.23	3.61**	7.84	1.02	21.6**
X _t	100.15	21.37	8.10**	92.21	13.24	9.78**	99.00	13.58	12.26**	97.07	16.68	16.21**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตน ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ ด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียนและรวมทุกด้าน มีค่าสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนมีมโนภาพแห่งตนในด้านดังกล่าวค่อนข้างสูง ส่วนมโนภาพแห่งตนในด้านความสามารถทางร่างกาย มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับปานกลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนมีมโนภาพแห่งตนในด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานมโนภาพแห่งตนแต่ละด้านของนักเรียนทั้งสามกลุ่มมีค่าตั้งแต่ 4.20 – 18.47 2.60 – 5.30 1.52 – 5.23 ตามลำดับ แสดงว่ามีการกระจายของคะแนนแตกต่างกันมาก เมื่อพิจารณามโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านของนักเรียนทั้งสามกลุ่มมีคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 21.37 13.24 13.58 ตามลำดับ แสดงว่ามีการกระจายของคะแนนมาก

เมื่อพิจารณารวมทุกกลุ่ม พบว่าคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ ด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน และรวมทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ผู้วิจัยนำคะแนนมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านมาทำการวิเคราะห์ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ มีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนโดยจำแนกตามระดับชั้นเรียน และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยรวมของมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านของทุกกลุ่ม มาเสนอดังตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ยรวมของมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านของกลุ่มสูง ปานกลาง และต่ำ รวมทุกระดับชั้นเรียน

X	H		M		L	
	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s
X_1	10.73	10.85	8.85	1.84	9.51	1.54
X_2	13.13	5.11	12.41	5.22	15.97	4.90
X_3	14.22	4.95	14.62	4.95	14.57	4.96
X_4	15.04	4.50	14.84	4.59	14.50	4.77
X_5	17.34	4.13	16.24	4.46	15.36	4.96
X_6	15.32	4.52	14.84	4.59	14.50	4.77
X_7	7.84	1.02	7.92	0.72	7.94	0.66
X_t	93.79	16.77	89.73	13.12	91.81	17.85

จากตาราง 5 พบว่านักเรียนทุกระดับชั้น ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการอ่านสูงสุด และด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียนมีค่าต่ำสุด ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตน ด้านลักษณะทางกายภาพสูงสุด และด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียนมีค่าต่ำสุด ส่วนรวมทุกด้านนักเรียนในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ ปานกลาง ตามลำดับ

(2.1) การเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกายระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ได้ผลดังตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกายระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน χ_1

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นเรียน (A)	150.623	2	75.311	1.875
ระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ (B)	180.810	2	90.405	2.251
ปฏิสัมพันธ์ (A x B)	204.595	4	51.149	1.274
ความคลาดเคลื่อน	11645.246	290	40.156	
รวม	40213.010	299		

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกายแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติด้วยเช่นกัน

(2.2) เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ได้ผลดังตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน χ_2

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นเรียน (A)	1274.697	2	637.348	29.436**
ระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ (B)	703.6.9	2	351.805	16.248**
ปฏิสัมพันธ์ (A x B)	81.401	4	20.350	0.940
ความคลาดเคลื่อน	6279.106	290	21.652	
รวม	65390.000	299		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 พบว่านักเรียนในกลุ่มที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันมีมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพระหว่างระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างน้อย 1 คู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนครั้งนี้ปรากฏว่ามโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพระหว่างระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกัน พบว่ามีอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จึงทำการวิเคราะห์เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

A	B	$\bar{X}$	A			B		
			ป. 4	ป. 5	ป. 6	H	M	L
			10.85	15.19	15.33	13.13	12.41	15.97
A	ป. 4	10.85	-	4.34**	4.48**			
	ป. 5	15.19		-	0.14			
	ป. 6	15.33			-			
B	H	13.13				-	0.73	2.84**
	M	12.41					-	3.56**
	L	15.97						-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 พบว่าเมื่อเปรียบเทียบระหว่างมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพ ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนด้านกายภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนด้านกายภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพรวมทุกระดับชั้นจำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านกายภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีมโนภาพแห่งตนด้านกายภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

(2.3) เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ได้ผลดังตาราง 9 ดังนี้

χ_3

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนระหว่าง
นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นเรียน (A)	1420.009	2	710.004	36.975**
ระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ (B)	11.474	2	5.737	0.299
ปฏิสัมพันธ์ (A x B)	301.916	4	75.479	3.931**
ความคลาดเคลื่อน	5568.587	290	19.202	
รวม	69930.000	299		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนในกลุ่มที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันมีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนอย่างน้อย 1 คู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนด้านความความสัมพันธ์กับเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนื่องจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนครั้งนี้ปรากฏว่าระดับชั้นเรียนที่ต่างกันมีค่าสถิติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 1 คู่ จึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบพหุคูณตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) เพื่อค้นหาว่าระดับชั้นเรียนระดับใด ที่มีคะแนนเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนระหว่างนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6

		ป. 4	ป. 5	ป. 6
	$\bar{X}$	11.71	14.62	17.03
ป.4	11.71	-	2.9095**	5.3157**
ป.5	14.62		-	2.4062**
ป.6	17.03			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่

เนื่องจากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 9 พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบระดับชั้นเรียนในแต่ละระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเปรียบเทียบระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละระดับชั้นเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนระหว่างระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

	A			B		
	H	M	L	ป. 4	ป.5	ป.6
SS _B	1024.834	252.203	427.670	225.507	83.095	3.423
SS _E	1356.227	2250.030	1962.330	1752.493	2028.608	1787.487
df _B	2	2	2	2	2	2
df _e	95	100	95	95	98	97
MS _B	512.417	126.101	213.835	112.754	41.548	1.712
MS _E	14.276	22.500	20.656	18.447	20.700	18.428
F	35.893**	5.604**	10.352**	6.112**	2.007	0.093

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนระหว่างระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับนักเรียนในกลุ่มระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนในกลุ่มระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะมีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 11 พบว่านักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำมีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีเปรียบเทียบพหุคูณตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe) เพื่อค้นหาว่าระดับชั้นเรียนคู่ใดมีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกัน ดังผลในตาราง 12

ตาราง 12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนของนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ

B	A	$\bar{X}$	H			M			L		
			ป. 4	ป. 5	ป. 6	ป. 4	ป. 5	ป. 6	ป. 4	ป. 5	ป. 6
			9.63	15.91	17.00	13.24	13.83	16.82	12.19	14.18	17.27
H	ป. 4	9.63	-	6.58**	7.38**						
	ป. 5	15.91		-	1.09						
	ป. 6	17.00			-						
M	ป. 4	13.24				-	0.59	3.59**			
	ป. 5	13.83					-	3.00*			
	ป. 6	16.82						-			
L	ป. 4	12.19							-	1.99	5.09**
	ป. 5	14.18								-	3.09*
	ป. 6	17.27									-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางเรียนสูง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางเรียนปานกลาง และต่ำ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากในตาราง 11 พบว่าในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกัน จึงทำการวิเคราะห์เป็นรายคู่ด้วยวิธีเปรียบเทียบพหุคูณตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe) เพื่อค้นหาว่าระดับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคู่ใดในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกัน ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 13 ดังนี้

ตาราง 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนของนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

		H	M	L
	$\bar{X}$	9.63	13.24	12.19
H	9.63	-	3.6103**	2.5625
M	13.24		-	1.0478
L	12.19			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนระหว่างกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับต่ำ และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียน และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ได้ผลดังตาราง 14 ดังนี้

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นเรียน (A)	6.563	2	3.281	0.151
ระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ (B)	14.658	2	7.329	0.338
ปฏิสัมพันธ์ (A x B)	22.176	4	5.544	0.256
ความคลาดเคลื่อน	6287.250	290	21.580	
รวม	17188.000	299		

จากตาราง 14 พบว่า นักเรียนในกลุ่มที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติด้วยเช่นกัน

(2.5) เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ได้ผลดังตาราง 15 ดังนี้

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน χ^2_5

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นเรียน (A)	3.200	2	1.600	0.081
ระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ (B)	198.220	2	99.110	5.039**
ปฏิสัมพันธ์ (A x B)	358.370	4	89.593	4.555**
ความคลาดเคลื่อน	5703.897	290	19.669	
รวม	85807.000	299		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 พบว่า นักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านอย่างน้อย 1 คู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันมีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนื่องจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนครั้งนี้ปรากฏว่าระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกันมีค่าสถิติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 1 คู่ จึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบพหุคูณตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) เพื่อค้นหาว่าระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับใด ที่มีคะแนนเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านระหว่างนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ

		H	M	L
	$\bar{X}$	17.34	16.25	15.36
H	17.34	-	1.09	1.98**
M	16.25		-	0.89
L	15.36			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 พบว่านักเรียนในระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนในระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ปานกลาง และ นักเรียนในระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ ต่ำมีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 15 พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบระดับชั้นเรียนในแต่ละระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเปรียบเทียบระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละระดับชั้นเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวดังตาราง 17

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านระหว่างระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

	A			B		
	H	M	L	ป. 4	ป.5	ป.6
SS _B	27.828	103.242	230.352	464.943	16.198	70.000
SS _E	1626.060	1925.690	5152.148	1819.873	1940.634	1943.390
df _B	2	2	2	2	2	2
df _e	95	100	95	95	98	97
MS _B	13.914	51.621	115.176	232.472	8.099	35.000
MS _E	17.116	19.257	22.654	19.157	19.802	20.035
F	0.813	2.681	5.084**	12.135**	0.409	1.747

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า นักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านระหว่างระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5 และ ประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และปานกลาง จะมีโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านระหว่างระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5 และ ประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะมีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 17 พบว่านักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านระหว่างระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีเปรียบเทียบพหุคูณตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) เพื่อค้นหาว่าระดับชั้นเรียนคู่ใดมีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ดังผลในตาราง 18

ตาราง 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางการอ่านของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

		ป. 4	ป. 5	ป. 6
	$\bar{X}$	13.19	16.73	16.09
ป.4	13.19	-	3.5398*	2.9034
ป.5	16.73		-	0.6364
ป.6	16.09			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่านักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านระหว่างนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากในตาราง 17 พบว่าในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำอย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกัน จึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) เพื่อค้นหาว่าระดับผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนรู้ได้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ได้ผลดัง
แสดงไว้ในตาราง 19 ดังนี้

ตาราง 19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีระดับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

		H	M	L
	$\bar{X}$	18.03	17.62	13.19
H	18.03	-	0.4136	4.8438**
M	17.62		-	4.4301**
L	13.19			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 พบว่านักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการ
อ่านระหว่างกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ต่ำ และกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปาน
กลาง กับ ต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนสูง กับ ปานกลาง มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ

2.6) เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้น
เรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ได้ผลดังตาราง 20 ดังนี้

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ระหว่าง
นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นเรียน (A)	15.492	2	7.746	0.357
ระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ (B)	33.3.9	2	16.655	0.767
ปฏิสัมพันธ์ (A x B)	23.100	4	5.775	0.266
ความคลาดเคลื่อน	6294.843	290	21.706	
รวม	72625.000	299		

จากตาราง 20 พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีมโนภาพ
 แห่งตนด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
 ระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์
 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติด้วยเช่นกัน

(2.7) เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียนระหว่างนักเรียนที่มี
 ระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ได้ผลดังตาราง 21 ดังนี้

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนด้านการเรียนและกิจกรร^Xมทั่วไปใน
 โรงเรียนระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นเรียน (A)	1.515	2	0.757	2.397
ระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ (B)	0.417	2	0.208	0.659
ปฏิสัมพันธ์ (A x B)	0.803	4	0.201	0.635
ความคลาดเคลื่อน	87.868	290	0.316	
รวม	18251.000	299		

จากตาราง 21 พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีมโน
 ภาพแห่งตนด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และปฏิ
 สัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนด้านการเรียนและกิจ
 กรรมทั่วไปในโรงเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

— (2.8) เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนต่างกัน ได้ผลดังตาราง 22 ดังนี้

X_t

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของมโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างระดับชั้นเรียน (A)	7920.473	2	3960.236	17.490**
ระหว่างระดับผลสัมฤทธิ์ (B)	930.322	2	465.161	2.054
ปฏิสัมพันธ์ (A x B)	1759.054	4	439.764	1.942
ความคลาดเคลื่อน	62947.147	290	226.429	
รวม	2488135.210	299		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันมีมโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านอย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีมโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนครั้งนี้ปรากฏว่าระดับชั้นเรียนที่ต่างกันมีค่าสถิติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 1 คู่ จึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบพหุคูณตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) เพื่อค้นหาว่าระดับชั้นเรียนระดับใด ที่มีคะแนนเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 23

ตาราง 23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6

		ป. 4	ป. 5	ป. 6
	$\bar{X}$	84.69	92.47	97.07
ป.4	84.69	-	7.7793**	12.3850**
ป.5	92.47		-	4.6057
ป.6	97.07			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 23 พบว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษามโนภาพแห่งตนโดยจำแนกตามแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่วิเคราะห์จำแนกตามระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนโดยจำแนกตามแต่ละด้านและรวมทุกด้านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนโดยจำแนกตามแต่ละด้านและรวมทุกด้านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน
4. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันที่มีผลต่อมโนภาพแห่งตนโดยจำแนกตามแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนเทศบาล 5 อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ระดับชั้นละ 2 ห้องเรียน รวม 299 คน ซึ่งได้รับการจัดห้องเรียนแบบคละกัน โดยทุกระดับชั้นจะประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ซึ่งจำแนกได้โดยใช้คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกวิชาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 มาจัดเรียงลำดับแล้วจัดแบ่งกลุ่ม สูง ปานกลาง และต่ำ ด้วยเทคนิค 33 % ของเคอร์ตัน (Allen and Yen.1979 : 121) โดยมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มสูง ปานกลาง และต่ำ จำนวน 32 34 และ 32 คน ตามลำดับรวมทั้งหมด 98 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกลุ่มสูง ปานกลาง และต่ำ จำนวน 33 35 และ 33 คน ตามลำดับ รวมทั้งหมด 101 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสูง ปานกลาง และต่ำ จำนวน 33 34 และ 33 คน ตามลำดับ รวมทั้งหมด 100 คน

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านสูงกว่าระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันมีมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านต่างกัน
4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนทั้งในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามวัดมโนภาพแห่งตนแบบข้อความ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามคุณลักษณะที่นิยามไว้ 7 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งฉบับ 70 ข้อ ดังนี้

1. มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางร่างกาย (Physical Abilities)
2. มโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical Appearance)
3. มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (Friend Relations)
4. มโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง (Parent Relations)
5. มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่าน (Reading)
6. มโนภาพแห่งตนด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ (Maths)
7. มโนภาพแห่งตนด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน (General School)

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อโรงเรียนเทศบาล 5 เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอน เพื่อนัดหมายวันเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูล

2. เตรียมแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้แต่ละครั้ง

3. วางแผนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ขอความร่วมมือจากอาจารย์ประจำชั้น และอาจารย์ประจำวิชา ในการใช้แบบสอบถามวัดมโนภาพแห่งตน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมีนาคม 2545 ปีการศึกษา 2544 อธิบายให้อาจารย์ที่ให้ความร่วมมือ และนักเรียนเข้าใจในวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำแบบสอบถาม

4. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้กลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ และตรวจให้คะแนนแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ย คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบนัยสำคัญ ของมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านเมื่อวิเคราะห์จำแนกตามระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน
3. เปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ต่างกัน
4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันที่มีผลต่อมโนภาพแห่งตนโดยจำแนกตามแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

สรุปผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการศึกษาเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านเมื่อวิเคราะห์จำแนกตามระดับชั้นเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์และรวมทุกด้าน มีค่าสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์และรวมทุกด้าน มีค่าสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน และด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ มีค่าสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนรวมทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นมีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์และรวมทุกด้าน มีค่าสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นมีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ ด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียนและรวมทุกด้าน มีค่าสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นมีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายเมื่อวิเคราะห์จำแนกตามระดับชั้นและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละด้านและรวมทุกด้านปรากฏว่ามีค่าแตกต่างกันมาก โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 1.00 – 18.47 11.01 – 23.39 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่ามีการกระจายของคะแนนแตกต่างกันมาก

2. นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่

3. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนและด้านความสามารถทางการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นมีผลต่อมโนภาพแห่งตนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากการที่ระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนในด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนและด้านความสามารถทางการอ่าน จึงทำการวิเคราะห์ต่อมาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับปานกลาง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับต่ำ และนักเรียนในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. คะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์และรวมทุกด้าน มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของโรเบิร์ต (Robert.1972:2682-A) ที่พบว่านักเรียนที่มีมโนภาพแห่งตนสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูงด้วย ส่วนด้านความสามารถทางร่างกาย ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน และด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนต่ำกว่าระดับปานกลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อาจให้ความสนใจกับการเรียนมากกว่า อีกทั้งยังอยู่ในวัยเด็กอาจยังไม่ให้ความสำคัญกับสิ่งเหล่านี้เท่าที่ควร ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน

ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์และรวมทุกด้าน มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนสูงกว่าระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และด้านความสามารถทางร่างกาย ด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนต่ำกว่าระดับปานกลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน และด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนรวมทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ส่วนด้านความสามารถทางร่างกาย ด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนต่ำกว่าระดับปานกลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากด้านความสามารถทางร่างกายนักเรียนในโรงเรียนเทศบาล 5 โดยส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อมและไม่ได้รับการพัฒนาด้านนี้อย่างเพียงพอ อันเนื่องมาจากยังขาดสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ส่วนด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน อาจเนื่องมาจากนักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่กล้าแสดงออกและขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งสมควรได้รับการพัฒนาต่อไป

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์และรวมทุกด้าน มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และจะเห็นว่านักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีคะแนนมโนภาพแห่งตนสูงกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิลวรรณ ท่างาม ที่พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีคะแนนมโนภาพแห่งตนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และด้านความสามารถทางร่างกาย ด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนต่ำกว่าระดับปานกลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ด้านความสามารถในการอ่าน ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์ ด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียนและรวมทุกด้าน มีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และด้านความสามารถทางร่างกายมีคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนต่ำกว่าระดับปานกลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการวิจัยครั้งนี้เป็นช่วงเทอมปลายซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กำลังเตรียมตัวสอบแข่งขัน ทำให้นักเรียนไม่ให้ความสนใจกับด้านความสามารถทางร่างกายเท่าที่ควร และจะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยมโนภาพแห่งตนด้านที่เกี่ยวข้องกับวิชาการจะมีคะแนนค่อนข้างสูงในทุกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งก็มาจากเหตุผลดังกล่าวเช่นเดียวกัน

2. นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และสอดคล้องของการศึกษาของพรณี ชูทัย เจนจิต (2533 : 197 – 202) ที่พบว่ามโนภาพแห่งตนของมนุษย์จะมีการพัฒนาแตกต่างกันไปตามช่วงวัยต่าง ๆ และยังสอดคล้องกับคำกล่าวของโรเจอร์ส (Rogers. 1951 : 136) ซึ่งกล่าวว่ามโนภาพแห่งตนมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามประสบการณ์ของคนเรา ซึ่งเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และสอดคล้องกับการศึกษาของ พรณทิพย์ เกษะนันท์ (2517 : 65 - 66) ที่พบว่ามโนภาพแห่งตนของมนุษย์นั้น พัฒนามาจากพันธกรรมและสิ่งแวดล้อมและเป็นกระบวนการเรียนรู้ ถึงแม้พันธกรรมจะเป็นสิ่งตายตัวของมนุษย์แต่ละคนก็ตาม แต่สิ่งแวดล้อมนั้นเปลี่ยนแปลงได้ ฉะนั้นมโนภาพแห่งตนของมนุษย์จะเปลี่ยนแปลงทั้งในทางที่ดีขึ้นและด้อยลงได้ แม้ว่าจะมีเหตุการณ์สำคัญมาเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม

3. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านลักษณะทางกายภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักเรียนในกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และสอดคล้องของการศึกษาของโบวแมน (Bowman. 1965 : 4536 – A) พบว่ามโนภาพแห่งตนของเด็กมีความสัมพันธ์กับสติปัญญา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งนภา ทิมะ (2521) ที่ศึกษาพบว่านักเรียนที่มีมโนภาพแห่งตนดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีมโนภาพต่ำ จะเห็นว่ามโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์กับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางบวกซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชัย ชินะตระกูล (2517 : 55-60)

4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนและด้านความสามารถทางการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นมีผลต่อมโนภาพแห่งตนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากการที่ระดับชั้นเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อมโนภาพแห่งตนในด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนและด้านความสามารถทางการอ่าน จึงทำการวิเคราะห์ต่อพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับปานกลาง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีมโนภาพแห่งตนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนใน

กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับต่ำ และนักเรียนในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับต่ำ มีมโนภาพแห่งตนด้านความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เถาว์ลัย สุวรรณบุตร (2543 : บทคัดย่อ) ที่พบว่ามโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกวิชา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยพบว่ามโนภาพแห่งตนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน และด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าระดับปานกลาง แสดงว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีมโนภาพแห่งตนด้านดังกล่าวต่ำ จึงสมควรส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียนมีมโนภาพแห่งตนในด้านดังกล่าวสูงขึ้น เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรทำการวิจัยทำนองเดียวกันกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายก่อน เพื่อยืนยันผลการวิจัยเมื่อต้องการนำไปใช้
2. ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษามโนภาพแห่งตนของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนอื่นบ้าง เช่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นต้น
3. ควรได้มีการศึกษามโนภาพแห่งตนจำแนกตามตัวแปรอื่น ๆ เช่น เพศ วุฒิการศึกษา อาชีพ ผู้ปกครอง เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยาณี ยังสังข์ . (2539). การสร้างแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพัทลุง . ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา เพียงพิจิตร . (2524). การพัฒนามโนภาพแห่งตนโดยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม . ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(การแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จุมพล พูลชีวัน. (2515). มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของ นักเรียนที่เป็นผู้นำและนักเรียนที่เป็นผู้ตามในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- จำรัส บุญญานันต์. (2515). มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความเกรงใจ และความต้องการผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามและขัดกับสังคม. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ :วิทยาลัยวิชาการศึกษา . ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2534). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- ฉันทนา ภาคบงกช.(2528). เอกสารประกอบการเรียนวิชาประถมศึกษา 514. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เด่นดวง วราเวทย์. (2534). ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มทฤษฎีการพิจารณาเหตุผล – อารมณ์ เพื่อปรับเปลี่ยนเกี่ยวกับตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- เถาว์วัลย์ สุวรรณบุตร . (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในวิชาหลักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- นันทนวล อันทะชัย . (2532). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์กับการปรับตัวด้านสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาหญิง นักเรียนมัธยมศึกษาชาย โรงเรียนมัธยมศึกษาสหศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- บึงอร เสดนนท์. (2512). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง “ตน” อย่างที่คิดว่าตนเป็นและ “ตน” อย่างที่คิดอยากจะเป็นของนักเรียนวัยรุ่นอายุ 13-16 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระโขนง จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2512. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา . ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2521). การวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม .
- ประเทือง แดงงาม. (2520). การศึกษามโนภาพแห่งตน และความคาดหวังแห่งตน ของผู้ใหญ่ที่เรียนสำเร็จหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จในเขตการศึกษา 3 . ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.

- ผ่องศรี อิมสอน. (2530). การสร้างมโนภาพแห่งตนโดยการอ่านหนังสือของนักเรียนวัยรุ่นหญิง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- พรรตทิพย์ เกกะนันท์. (2517). “อัครมโนภาพ,” ประมวลบทความทางจิตวิทยาทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศน์ กรมฝึกหัดครู.
- พรรณี (ชุทัย) เจนจิต. (2532). “อัครมโนทัศน์” เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว . เล่ม 1 หน่วยที่ 4 . กรุงเทพฯ : สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช .
- พรรทิวา รุจิพร. (2512). การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเกี่ยวกับตนเองของนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ไพศาล หวังพานิช. (2523). การวัดผลการศึกษา. สำนักทดสอบทางจิตวิทยาและการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- รัตกุล. (2516). เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช .
- รัตนา ไกรสีหนาท. (2534). การศึกษาเปรียบเทียบอัครมโนทัศน์ สุขภาพจิตและความพึงพอใจในงานของวิชาการกับพยาบาลเทคนิค. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- รุ่งนภา ทิยะ . (2522). ความสัมพันธ์ระหว่างอัครมโนทัศน์ ความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วิมล สุวรรณมณี. (2527). การเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มและนักเรียนอาชีวศึกษาทั่วไป. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- สงศรี ศรีมุกดา. (2511). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองกับความสำเร็จทางการศึกษาของเด็กวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมชัย ชินตระกูล. (2517). ความสัมพันธ์ระหว่างสังเกตเกี่ยวกับตน ความเชื่อแบบฝังใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา . ถ่ายเอกสาร.
- สมศรี ฉัตรวัฒนา. (2534). การสร้างแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.

- สถิต รัตตัญญู. (2533). *การเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว และไม่ก้าวร้าวในโรงเรียนประถมศึกษา* สังกัด กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- สิทธิโชค วรานุสันดิสุข . (2514). *การศึกษามโนภาพแห่งตน – ความแตกต่างระหว่างตน และ ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7* . ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา . ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2509). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย.
- เสกสิทธิ์ แสนทวีสุข . (2539). *การศึกษาคความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนหลายมิติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3* . ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- อนันต์ ศรีโสภณ. (2525). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อมรสุดา ราชกรกิจ. (2528). *การศึกษาคความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความเข้าใจในการอ่านของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย, วิทยานิพนธ์ ค.ม.* กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อำไพ ศิริพัฒน์ . (2515). “ความนึกคิดเกี่ยวกับตน “วารสารครุศาสตร์. ปีที่2 : 5 – 6 ; สิงหาคม – พฤศจิกายน.
- อุทัย เพชรช่วย. (2528). “อัตมโนทัศน์ของผู้เรียน ตัวแปรสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียน “ *มิตรครู*. 27 : 45 – 48 ; ธันวาคม.
- เอนกกุล กรี่แสง. (2539). *จิตวิทยาการศึกษา*. เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาการศึกษาภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, ถ่ายเอกสาร.
- Allen, Mary J. and Yen Wendy M. (1979). *Introduction to Measurement Theory*. California : Brooks/Cole Publishing Company Monterey .
- Allport, Gardon W. (1961) . *Pattern and Growth in Personality*. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc.
- Ausubel, Dayid P. and Floyed G. Robinson. (1969) . *School Learning*. New York : Holt, Rinehart and Willson, Inc.
- ✓ Anastasi, Anne. (1968) . *Psychological Testing* . New York : Macmillian Co .
- Bartussek, B. (1972). “Self – Concept,” *Encychopedia of Psychology*. III .
- Bloom , Benjamin S . (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York, Mcgraw Hill Book Company , 284 p.
- ✓ Burn, R.B. (1979) . *The Self – Concept Theory, Measurement, Development and Behavior*. New York : Longman, Ince.
- Cattell, Remond B. (1950). *Personality*. New York : McGraw-Hill Inc.

- Combs, A.W., D.W. Super, and C.C. Courson. (1963). "The Measurement of Self – Concept and Self – Report," *Education psychological Measurement*. (23) : 493 – 500 .
- Combs, Arther W, and Donald. Snygg. (1959). *Individual Behavior*. rev. ed. New York :Harper.
- ✓Cook, G.I. (1975, October.). *Self – Concept of the Myocardial Infection Patient*. (72) : 37.
- Ebel, Robert L. (1965). *Measuring Education Achievement*. New Jersey : Prentice – Hall Inc.
- ⊙Epstein , Seymour. (1973 . May.) . *The Self – Concept Revisited or a Theory of a Theory*, *American Psychologist – XXVIII* : 404 – 416 .
- Fanimar, Flora. (1968. March). "Reading and Self – Concept," *Journal of Reading*. (11) 447 3 .
- ⊘Frandsen , N. (1961). *Educational Psychology*. New York : McGraw – Hill Book Company .
- Hall , Calvin and Gardner Lindzey (1957). *Theories of Personality* . New york : John Wiley and Sons Inc .
- Henien, Roushdy Abdo. (1978 .December). "Self – Concept as a Predictor of Academic Achievement and Educational Attainment," *Dissertation Abstracts International*. (38) : 3471 – A .
- Hopkins, K.D., J.C. Stanley and B.R. Hopkins. (1990). *Educational and Psychological Measurement and Evaluation*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall, Inc.
- Hurlock, Elizabeth B. (1967). *Adolescent Development*. New Youk : McGraw - Hill Book Company, Inc."
- _____. (1964). "Personality," *Child Development*. New York : McGraw – Hill, Inc.
- _____. (1974). *Personality Development*. New York : McGraw – Hill, Inc.
- Jersild, Arthur T. (1966). *In Search of Self*. New York : Teacher College, Columbia University.
- _____. (1963). *The Psychology of Adolescence*. New York : McMillan Company, Inc.
- ✓Kando, Thomas M. (1977). *Social Interaction*. New York : The C.V.Mosley Comparnny, St. Louis.
- Lecky P. (1973). *Personelity and Educational Achivement*. Australia : John Wiley and Sons.
- Marsh, H.W. (1984). "Relationships among dimensions of Self –attribution, dimensions of Self – Concept and academic achievements," *Journal of Educational Psychology*. (76) : 1291 – 1308 .
- _____. (1990 a). " Confirmatory factor analysis of Multitrait – Multimethod data : The Construct Validation of multidimensional Self – Concept responses ," *Journal of Personality*. (58) : 661 – 692 .
- . (1990 b). *Self – Description Questionnaire – I : Manual and Research Monograph*. San Antonio, Tx : The Psychological Corporation.

- _____. (1990 c). *Self – Description Questionnaire – II : Manual and Research Monograph*. San Antonio, Tx : The Psychological Corporation.
- _____. (1990 d). *Self – Description Questionnaire – II : Manual and Research Monograph*. San Antonio, Tx : The Psychological Corporation.
- Marsh, H.W. and Byrne, B.M. (1993). "Confirmatory Factor Analysis of Multitrait - Multimethod Data : Between – group and within – group in variance constraints," *Multivariate Behavioral Research*. (28) : 313 – 349 .
- Marsh, H.W. and O’Niell, R. (1984). "Self Description Questionnaire III (SDQ III) : The Construct Validity of Multidimensional Self - Concept Ratings by Late – adolescents," *Journal of Educational Measurement* . (21) : 153 – 174.
- Marsh, H.W. Parker, J. and Barnes, J. (1985). "Multidimensional adolescent Self – Concept : Their relationship to age, Sex and academic measure," *American Educational Research Journal*. (22) : 422 – 444 .
- Marsh, H.W., Parker, J.W. and Smith, I.D. (1983). "Preadolescent Self – Concept : Its Relation to Self – Concept as inferred by teacher and to academic ability," *British Journal of Educational Psychology*. (53) : 60 – 78 .
- Marsh, H.W., Relich, J.D. and Smith, I.D. (1983). "Self – Concept : The Construct Validity of Interpretations based Upon The SDQ," *Journal of Personality and Social Psychology*. (45) : 173 – 187.
- Marsh, H.W. and Smith, I.D. (1982). "Multitrait – Multimethod Analysis of Two Self - Concept Instruments," *Journal of Educational Psychology*. (74) : 430 – 440.
- Marsh, H.W. and Smith, I.D. and Barnes, J. (1983). "Multitrait – Multimethod Analysis of the Self - Description Questionnaire : Student – Teacher agreement on Multidimensional Rating of Student Self – Concept , " *American Educational Research Journal*. (20) : 333 – 357 .
- Marsh, H.W. and Smith, I.D., Barnes, J. and Butler, S. (1983). "Self – Concept : Reliability, Stability, Dimensionality, Validity and the Measurement of Change," *Journal of Educational Psychology*. (75) : 772 – 790 .
- Montemeyer, Raymond and Marvin Eisen. (1977). "The Development of Self – Concept from Childhood to Adolescence," *Developmental Psychology*. 13(14) : 314 – 319 .
- Moran, M.K. (1978). "A Factor Analytic Study of Three Test of Self – Concept," *Dissertation Abstracts International*. (39) : 10.
- Nail, Odell. (1971 June.). "Positive Self - Concept as an Influence of Academic in Inner – city School," *Dissertation Abstracts International*. 32(1) : 1383 A .
- Purkey, William W. (1970). *Self – concept and School Achievement*. New Jersey : Prentice Hall, Inc., Englewood Cliff.

- Raimy, V.C. (1948). "Self Reference in Counseling Interviews, *Journal of Consulting Psychology*. (12) : 153 3 156 .
- Robert , Winburn Long RS. (1972. December). *A Study of the Relationship Between Academic Achievement and Charge in Self – Concept in the Population of Adult High School Students , Dissertation Abstracts International*. 33 : 2682 – A .
- Rogers, Carl R. (1951). *Client – Centered \Therapy*. Boston : Houghton mMifflin .
- Shavelson, R.J., and R. Bolus. (1982). "Self – Concept : The Interplay of Theory and Methods," *Journal of Educational Psychology*. (74) : 3-17.
- Shavelson, R.J., J.J. Hubner. And G.C. Stanton. (1976). "Self – Concept : Validation of Construct Interpretation," *Review of Educational Research* . (46) : 407 – 441.
- ✓Sjuart and Sundeen, E.D. (1983). *Principles and Practice of Psychiattic Nursing*. 2nd ed. The Adolescent Holt : Rienbart & Winston, Inc .
- Stake, J.E. (1994). "Development and Validation of The Six – Factor Self - Concept Scale for Adults , " *Educational and Psychological Measurement*. (54) : 56 – 72 .
- Stewart, Donald Jackson. (1978). "Response Stability of Learning Disabled Stuent on The Piers and Harris Children's Self - Concept Scale," *Dissertation Abstracts International*. Strang, Ruth. (1957) *The Adolescence Views Himself*. New York : McGraw – Hill.
- Wendlan, Marilyn Marie. (1969. January). "Self – Concept in Southern Negro and White Adolescent as elated to Rural – Urlean Residencs," *Dissertation Abstracts*. 29(7) : 2642 – B .
- Wyllie, Ruth C. (1968) . *Handblock of Personality Theories and Research*. Chicago : Rank Nally Company .

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้าน
2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน
3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

ตาราง 24 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามมโนภาพแห่งตนในแต่ละด้าน

ด้าน	ข้อ	คะแนนการพิจารณา					IOC
		1	2	3	4	5	
1	1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	3	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0.80
	4	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	0.80
	5	- 1	+ 1	+ 1	- 1	- 1	0.40
	6	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	7	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	8	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	9	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0.80
	10	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0.80
	11	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	12	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	0.80
	13	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	14	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	15	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0.80
	16	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	17	+ 1	0	- 1	- 1	+ 1	0.00
	18	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	19	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	20	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	0.80

ตาราง 24 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	คะแนนการพิจารณา					IOC
		1	2	3	4	5	
2	1	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	0.80
	2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	3	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	0.80
	4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	5	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	6	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	7	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	8	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	9	0	+ 1	0	+ 1	+ 1	0.60
	10	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	11	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	12	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	13	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	14	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	15	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	16	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	17	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	18	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	19	- 1	+ 1	+ 1	- 1	0	0.00
	20	- 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	0.40

ตาราง 24 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	คะแนนการพิจารณา					IOC
		1	2	3	4	5	
3	1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	3	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	4	0	+ 1	- 1	+ 1	+ 1	0.40
	5	- 1	- 1	+ 1	+ 1	+ 1	0.20
	6	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	7	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	8	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	9	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	10	+ 1	+ 1	+ 1	0	0	0.60
	11	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	0.80
	12	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	13	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	14	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	15	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	16	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	17	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	18	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	19	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	20	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00

ตาราง 24 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	คะแนนการพิจารณา					IOC
		1	2	3	4	5	
4	1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	3	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	5	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	6	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	7	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	8	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	9	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	10	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	11	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	12	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	13	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	0.80
	14	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	15	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	16	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	17	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	18	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	0.80
	19	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	20	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00

ตาราง 24 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	คะแนนการพิจารณา					IOC
		1	2	3	4	5	
5	1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	3	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	5	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	6	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	7	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	8	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	9	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	0.80
	10	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0.80
	11	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	0.80
	12	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	0.80
	13	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	0.80
	14	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	15	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	0.80
	16	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	0.80
	17	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	18	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	19	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	20	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00

ตาราง 24 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	คะแนนการพิจารณา					IOC
		1	2	3	4	5	
6	1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	3	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	5	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0.80
	6	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	7	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	8	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0.80
	9	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	10	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0.80
	11	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	12	- 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0.60
	13	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	14	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	15	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	16	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	17	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	18	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	19	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	20	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00

ตาราง 24 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ	คะแนนการพิจารณา					IOC
		1	2	3	4	5	
7	1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	3	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	5	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	6	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	7	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	0.80
	8	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	9	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	0.80
	10	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	11	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	12	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	13	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	14	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	15	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	0.80
	16	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	17	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	18	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	19	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00
	20	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	1.00

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามมโนภาพแห่งตน จำนวน 134 ข้อ

ด้าน	ข้อ ก่อนคัดเลือก	t	หมายเหตุ	ข้อ หลังคัดเลือก
ความสามารถทางร่างกาย	1	5.497	คัดเลือกไว้	1
	2	3.322	คัดเลือกไว้	2
	3	6.325	คัดเลือกไว้	3
	4	4.637	คัดเลือกไว้	4
	5	4.637	คัดเลือกไว้	5
	6	0.698	ตัดทิ้ง	-
	7	1.031	ตัดทิ้ง	-
	8	3.322	ตัดทิ้ง	-
	9	6.325	คัดเลือกไว้	6
	10	3.510	คัดเลือกไว้	7
	11	3.115	ตัดทิ้ง	-
	12	4.637	คัดเลือกไว้	8
	13	2.413	ตัดทิ้ง	-
	14	2.615	ตัดทิ้ง	-
	15	1.418	ตัดทิ้ง	-
	16	3.807	คัดเลือกไว้	9
	17	3.807	คัดเลือกไว้	10
	18	1.520	ตัดทิ้ง	-
ลักษณะทางกายภาพ	19	1.520	ตัดทิ้ง	-
	20	4.344	คัดเลือกไว้	11
	21	5.017	คัดเลือกไว้	12
	22	4.244	คัดเลือกไว้	13
	23	5.270	คัดเลือกไว้	14
	24	4.389	คัดเลือกไว้	15
	25	6.920	คัดเลือกไว้	16
	26	3.115	ตัดทิ้ง	-
	27	4.706	คัดเลือกไว้	17
	28	4.277	คัดเลือกไว้	18
	29	3.115	ตัดทิ้ง	-
	30	4.706	คัดเลือกไว้	19
	31	2.366	ตัดทิ้ง	-
	32	3.115	ตัดทิ้ง	-
	33	2.366	ตัดทิ้ง	-

ตาราง 25 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ ก่อนคัดเลือก	t	หมายเหตุ	ข้อ หลังคัดเลือก
	34	3.025	ตัดทิ้ง	-
	35	3.785	ตัดทิ้ง	-
	36	4.994	คัดเลือกไว้	20
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	37	3.262	ตัดทิ้ง	-
	38	5.329	คัดเลือกไว้	21
	39	4.994	คัดเลือกไว้	22
	40	4.994	คัดเลือกไว้	23
	41	3.785	ตัดทิ้ง	-
	42	5.290	คัดเลือกไว้	24
	43	3.785	ตัดทิ้ง	-
	44	3.130	ตัดทิ้ง	-
	45	3.115	ตัดทิ้ง	-
	46	4.706	คัดเลือกไว้	25
	47	3.760	ตัดทิ้ง	-
	48	3.115	ตัดทิ้ง	-
	49	4.706	คัดเลือกไว้	26
	50	2.357	ตัดทิ้ง	-
	51	4.119	คัดเลือกไว้	27
	52	6.343	คัดเลือกไว้	28
	53	6.555	คัดเลือกไว้	29
	54	3.827	คัดเลือกไว้	30
ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	55	3.257	ตัดทิ้ง	-
	56	2.508	ตัดทิ้ง	-
	57	3.760	ตัดทิ้ง	-
	58	3.213	ตัดทิ้ง	-
	59	3.760	ตัดทิ้ง	-
	60	3.961	ตัดทิ้ง	-
	61	4.244	คัดเลือกไว้	31
	62	3.637	ตัดทิ้ง	-
	63	3.961	คัดเลือกไว้	32
	64	4.244	คัดเลือกไว้	33
	65	4.119	คัดเลือกไว้	34
	66	6.343	คัดเลือกไว้	35

ตาราง 25 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ ก่อนคัดเลือก	t	หมายเหตุ	ข้อ หลังคัดเลือก
	67	3.115	ตัดทิ้ง	-
	68	2.413	ตัดทิ้ง	-
	69	4.400	คัดเลือกไว้	36
	70	4.119	คัดเลือกไว้	37
	71	6.343	คัดเลือกไว้	38
	72	6.555	คัดเลือกไว้	39
	73	3.827	ตัดทิ้ง	-
	74	4.400	คัดเลือกไว้	40
ความสามารถในการอ่าน	75	4.569	คัดเลือกไว้	41
	76	1.677	คัดเลือกไว้	42
	77	5.692	คัดเลือกไว้	43
	78	3.728	ตัดทิ้ง	-
	79	3.717	ตัดทิ้ง	-
	80	5.520	คัดเลือกไว้	44
	81	6.216	คัดเลือกไว้	45
	82	3.339	ตัดทิ้ง	-
	83	0.202	ตัดทิ้ง	-
	84	5.732	คัดเลือกไว้	46
	85	4.000	คัดเลือกไว้	47
	86	5.692	คัดเลือกไว้	48
	87	3.728	ตัดทิ้ง	-
	88	3.717	ตัดทิ้ง	-
	89	2.871	ตัดทิ้ง	-
	90	2.400	ตัดทิ้ง	-
	91	5.871	คัดเลือกไว้	49
	92	3.717	ตัดทิ้ง	-
	93	6.114	คัดเลือกไว้	50
	94	3.717	ตัดทิ้ง	-
ความสามารถทางคณิตศาสตร์	95	3.193	คัดเลือกไว้	51
	96	2.896	ตัดทิ้ง	-
	97	3.717	คัดเลือกไว้	52
	98	7.969	คัดเลือกไว้	53

ตาราง 25 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ ก่อนคัดเลือก	t	หมายเหตุ	ข้อ หลังคัดเลือก
	99	2.795	ตัดทิ้ง	-
	100	5.141	คัดเลือกไว้	54
	101	3.193	ตัดทิ้ง	-
	102	2.508	ตัดทิ้ง	-
	103	6.367	คัดเลือกไว้	55
	104	5.229	คัดเลือกไว้	56
	105	4.167	คัดเลือกไว้	57
	106	5.141	คัดเลือกไว้	58
	107	3.193	ตัดทิ้ง	-
	108	2.508	ตัดทิ้ง	-
	109	5.772	คัดเลือกไว้	59
	110	5.514	คัดเลือกไว้	60
	111	1.590	ตัดทิ้ง	-
	112	0.000	ตัดทิ้ง	-
การเรียนรู้และกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน	113	2.107	ตัดทิ้ง	-
	114	0.194	ตัดทิ้ง	-
	115	3.933	คัดเลือกไว้	61
	116	4.114	คัดเลือกไว้	62
	117	3.428	ตัดทิ้ง	-
	118	3.933	คัดเลือกไว้	63
	119	4.114	คัดเลือกไว้	64
	120	3.428	ตัดทิ้ง	-
	121	1.415	ตัดทิ้ง	-
	122	5.514	คัดเลือกไว้	65
	123	5.514	คัดเลือกไว้	66
	124	2.026	ตัดทิ้ง	-
	125	2.926	ตัดทิ้ง	-
	126	5.514	คัดเลือกไว้	67
	127	2.357	ตัดทิ้ง	-
	127	2.357	ตัดทิ้ง	-
	128	5.514	คัดเลือกไว้	68
	129	3.164	ตัดทิ้ง	-

ตาราง 25 (ต่อ)

ด้าน	ข้อ ก่อนคัดเลือก	t	หมายเหตุ	ข้อ หลังคัดเลือก
	130	2.070	ตัดทิ้ง	-
	131	5.692	คัดเลือกไว้	69
	132	3.728	คัดเลือกไว้	70
	133	3.717	ตัดทิ้ง	-
	134	1.430	ตัดทิ้ง	-

ตาราง 26 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมโนภาพแห่งตน ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่นแต่ละด้าน (r_{tt})	r_{tt} ทั้งฉบับ
ด้านความสามารถทางร่างกาย	0.89	0.92
ด้านลักษณะทางกายภาพ	0.69	
ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	0.79	
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	0.81	
ด้านความสามารถในการอ่าน	0.52	
ด้านความสามารถทางคณิตศาสตร์	0.86	
ด้านการเรียนและกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน	0.75	

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามมโนภาพแห่งตน

แบบสอบถามโนภาพแห่งตน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองในด้านต่าง ๆ

2. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อว่าตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึกของนักเรียนเพียงใด จากข้อความทั้งหมด 70 ข้อ ซึ่งไม่มีคำตอบข้อใดถูกต้องหรือผิด โดยทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องว่างทางขวามือให้ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน ดังนี้

จริง หมายความว่า ข้อความนั้นเป็นจริงตามความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของนักเรียน

ค่อนข้างจริง หมายความว่า ข้อความนั้นเป็นจริงครึ่งหนึ่งตามความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของนักเรียน

ไม่จริง หมายความว่า ข้อความนั้นเป็นเท็จตามความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของนักเรียน

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ระดับความรู้สึก		
		จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
0	ข้าพเจ้าเป็นคนคล่องแคล่วว่องไว	✓		
00	ข้าพเจ้าเรียนรู้ได้เร็ว		✓	

จากข้อ 0 นักเรียนมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองว่าข้อความนั้นเป็นจริง นักเรียนจึงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องจริง

จากข้อ 00 นักเรียนมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองว่าข้อความนั้นเป็นจริงครึ่งหนึ่ง นักเรียนจึงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องค่อนข้างจริง

ข้อ	ข้อความ	ระดับความรู้สึก		
		จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
1.	ข้าพเจ้ามีพลังในการออกกำลังกายสูง.....			
2.	ข้าพเจ้าเป็นคนมีสุขภาพดี.....			
3.	ข้าพเจ้ามีความสามารถทางร่างกายและการประสานกล้ามเนื้อได้อย่างดี.....			
4.	ข้าพเจ้าไม่สามารถยกของหนักได้.....			
5.	ข้าพเจ้าเป็นคนอ่อนแอและเหนื่อยง่าย.....			
6.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนคล่องแคล่วว่องไว.....			
7.	ข้าพเจ้าวิ่งระยะทางที่ไกล ๆ ได้.....			
8.	ข้าพเจ้าเล่นกีฬาได้หลายประเภท.....			
9.	ข้าพเจ้าเล่นกีฬาที่ต้องใช้กำลังมากไม่ได้.....			
10.	ข้าพเจ้าเล่นกีฬานาน ๆ ไม่ได้.....			
11.	ข้าพเจ้าเป็นคนสวย.....			
12.	ข้าพเจ้ามีเสน่ห์ในเรือนร่าง.....			
13.	ข้าพเจ้ามีใบหน้าที่สวยงาม.....			
14.	ข้าพเจ้ายืน เดิน นั่ง ได้สง่างาม.....			
15.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ารูปร่างของตนเองไม่สมส่วน.....			
16.	ข้าพเจ้าเป็นคนน่าเกลียด.....			
17.	ข้าพเจ้ามีรูปร่างหน้าตาดี.....			
18.	ข้าพเจ้ามักได้รับคำชมว่าหน้าตาดี.....			
19.	ข้าพเจ้ามีบุคลิกภาพที่ดีในสายตาของคนอื่น.....			
20.	ข้าพเจ้าเป็นคนแต่งกายได้ทันสมัย.....			
21.	ข้าพเจ้ารักและเข้าใจเพื่อน.....			
22.	ข้าพเจ้าเป็นที่ชื่นชอบของเพื่อน.....			
23.	ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้พูดคุยกับเพื่อน.....			
24.	ข้าพเจ้ามักขัดแย้งกับเพื่อน ๆ.....			
25.	ข้าพเจ้าเป็นคนก้าวร้าวในสายตาของเพื่อน.....			

ข้อ	ข้อความ	ระดับความรู้สึก		
		จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
26.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่เพื่อนรังเกียจ.....			
27.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่เพื่อน ๆ นับถือ.....			
28.	ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจในการพูดคุยกับเพื่อน.....			
29.	ข้าพเจ้าชอบทำงานกับเพื่อน.....			
30.	ข้าพเจ้าเป็นคนสำคัญของเพื่อน.....			
31.	ข้าพเจ้าลำบากใจที่จะพูดกับผู้ปกครอง.....			
32.	ข้าพเจ้าเป็นบุคคลที่ผู้ปกครองให้ความรักใคร่.....			
33.	ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งของผู้ปกครอง.....			
34.	เมื่อพบปัญหาที่แก้ไขไม่ได้ข้าพเจ้าจะปรึกษาผู้ปกครอง.....			
35.	ข้าพเจ้ามักถูกผู้ปกครองตำหนิ			
36.	ผู้ปกครองของข้าพเจ้าไม่เคยให้กำลังใจ.....			
37.	ข้าพเจ้ารู้สึกอบอุ่นเมื่อได้คุยกับผู้ปกครอง.....			
38.	ข้าพเจ้ามักสร้างปัญหาให้กับผู้ปกครอง.....			
39.	ข้าพเจ้าไม่กล้าแสดงความคิดเห็นกับผู้ปกครอง.....			
40.	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อผู้ปกครอง.....			
41.	ข้าพเจ้าสนใจในการอ่านหนังสือ.....			
42.	ข้าพเจ้ามีความรู้ด้านคำศัพท์น้อย.....			
43.	ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้อ่านหนังสือ.....			
44.	ข้าพเจ้าสามารถสรุปเรื่องที่อ่านได้อย่างดี.....			
45.	ข้าพเจ้าฟังการอธิบายเกี่ยวกับวิชาภาษาได้อย่างเข้าใจ.....			
46.	ข้าพเจ้าทำความเข้าใจวิชาภาษาได้เร็ว.....			
47.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาด้านการอ่าน.....			
48.	ข้าพเจ้าสามารถจับใจความจากการอ่านได้ดี.....			
49.	ข้าพเจ้าไม่มีความสามารถในการอ่าน.....			
50.	ข้าพเจ้ารักการอ่านหนังสือ.....			
51.	ข้าพเจ้าเรียนคณิตศาสตร์ไม่เก่ง.....			
52.	ข้าพเจ้าทำความเข้าใจคณิตศาสตร์ได้อย่างรวดเร็ว.....			
53.	ข้าพเจ้าทำกิจกรรมทางคณิตศาสตร์ได้ดี.....			
54.	ข้าพเจ้าสามารถแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ได้อย่างรวดเร็ว.....			
55.	ข้าพเจ้ามีความสามารถทางคณิตศาสตร์.....			

ข้อ	ข้อความ	ระดับความรู้สึก		
		จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
56.	ข้าพเจ้าเป็นคนเก่งวิชาคณิตศาสตร์.....			
57.	ข้าพเจ้าคิดว่าคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ยากสำหรับข้าพเจ้า.....			
58.	ข้าพเจ้าเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่เข้าใจ.....			
59.	การบ้านวิชาคณิตศาสตร์เป็นสิ่งที่ง่ายสำหรับข้าพเจ้า.....			
60.	ข้าพเจ้าเรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้ดีกว่าวิชาอื่น			
61.	ข้าพเจ้าพอใจผลการเรียนของตนเอง.....			
62.	ข้าพเจ้ามักประสบความสำเร็จด้านการเรียน.....			
63.	ข้าพเจ้าเรียนไม่ดีหลายวิชา.....			
64.	ข้าพเจ้าเรียนรู้ได้เร็ว.....			
65.	ข้าพเจ้าตั้งใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางการเรียน.....			
66.	ข้าพเจ้ามักลืมสิ่งที่เรียนไปแล้วได้ง่าย.....			
67.	ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียนเฉพาะวิชาที่ข้าพเจ้าชอบ.....			
68.	ข้าพเจ้าเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน.....			
69.	ข้าพเจ้าเป็นคนกล้าแสดงออกในการเรียน.....			
70.	ข้าพเจ้าไม่กล้าออกไปตอบปัญหาหน้าชั้นเรียน.....			

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รศ. ดร. ส. วาสนา ประवालพฤษ์	ภาควิชาการวัดผลและการวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รศ.นิภา ศรีไพโรจน์	ภาควิชาการวัดผลและการวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ดร. ละเอียด รัชเณร์	ภาควิชาการวัดผลและการวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์อุทัยทิพย์ จันทร์เพ็ญ	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท
5. อาจารย์สุมาลี เมืองหนู	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644 -

ที่ ทม 1012/1637

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุภาพร อ่อนน้อม นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษามโนภาพแห่งตนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทศบาล 5 ในจังหวัดราชบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ อังคณา สายยศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ส.วาสนา ประवालพฤษย์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ อาจารย์ละเอียด รักษ์เฒ่า เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามมโนภาพแห่งตน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสุภาพร อ่อนน้อม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นิภาภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 163 6

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๔ กุมภาพันธ์ 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมิน

เนื่องด้วย นางสาวสุภาพร อ่อนน้อม นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษามโนภาพแห่งตนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทศบาล 5 ในจังหวัดราชบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ อังคณา สายยศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์อุทัยทิพย์ จันทรเพ็ญ และ อาจารย์สุมาลี เมืองหนู เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับนิยามมโนภาพแห่งตน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสุภาพร อ่อนน้อม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นางสาวสุภาพร อ่อนน้อม
เกิดวันที่	25 เมษายน 2517
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	55 หมู่ 3 ต.เจดีย์หัก อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000
ตำแหน่ง	อาจารย์ 1 ระดับ 3
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเทศบาล 5 (พหลโยธินรามินทรภักดี) ต. หน้าเมือง อ. เมือง จ. ราชบุรี 70000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2531	ม. 3 จากโรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ อ. เมือง จ. ราชบุรี
พ.ศ. 2534	ม. 6 จากโรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ อ. เมือง จ. ราชบุรี
พ.ศ. 2538	คบ. (เอกภาษาอังกฤษ) จากสถาบันราชภัฏ สวนสุนันทา
พ.ศ. 2545	กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร